

2025

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Cyryl Ratajski ♦ prezydent Poznania

Cyryl Ratajski ♦ Mayor of Poznań

Cyryl Ratajski;
prezydent miasta.

Przez siebie współczesnych był postrzegany jako ojciec miasta, potem na długie dziesięciolecia powojenne polskie władze wyrugowały go skutecznie ze zbiorowej pamięci. Odrodził się po transformacji ustrojowej jako legenda. Był twórcą Poznania jako miasta europejskiego, ale najpierw je znacznie powiększył, przylączając okoliczne gminy, uczynił gigantycznym placem budowy i miejscem spotkań – polityków, ludzi kultury i handlu. Wraz ze swoimi urzędnikami podniósł poziom życia poznanianów na taki, jakiego nigdy wcześniej nie osiągnęli. Był człowiekiem zakochanym w swoim mieście, wizjonerem, którego koncepcja rozwoju Poznania nie mieściła się w ówczesnych standardach. Oskarżano go o zadłużanie miasta dla realizowania własnych ambicji, ale to za jego kadencji miasto stało się nowoczesnym i prężnym ośrodkiem gospodarczym i kulturalnym, a historia zweryfikowała oskarżenia o trwonienie pieniędzy. To, co zwykle jest dziełem pokoleń, dzięki Ratajskiemu i jego współpracownikom, przy udziale zainfekowanych wizją i entuzjazmem prezydenta poznanianów, dokonało się w ciągu dekady. Ratajski uczynił Poznań wielkim. I nawet jeżeli przypisywano prezydentowi cechy despotyczne i zamiłowanie do splendoru, nikt mu dzisiaj tych zasług nie odbierze.

Although he was held in high regard as the city's father figure by his contemporaries, Cyryl Ratajski was all but wiped from public memory by the post-war authorities for decades. It wasn't until the political transition that he re-emerged, this time as a legend. Ratajski played a key role in transforming Poznań into a truly European city, notably by expanding its boundaries through the incorporation of adjacent municipalities. During his time in office, Poznań became one huge construction site and a meeting point for politicians, cultural figures, and traders alike. Together with his administration, he raised the standard of living in Poznań to levels never seen before. He was deeply devoted to his city – a visionary whose ideas for its development were far ahead of their time. Although some critics accused him of plunging the city into debt in pursuit of his own ambitions, it was under his leadership that Poznań evolved into a modern, thriving centre of business and culture. In the end, history vindicated him, proving those claims of money squandering to be unfounded. Thanks to Ratajski, his team, and the wholehearted support of Poznań residents who were inspired by the mayor's vision and passion, achievements that would normally take generations were realised within merely a decade. Ratajski made Poznań great. And even if some accused him of being autocratic and having a penchant for the grandiose, his accomplishments are undeniable today.

kurator wystawy | exhibition curator **Danuta Książkiewicz-Bartkowiak**tłumaczenie | translation **Krzysztof Kotkowski**projekt graficzny | graphic design **Iza Kolka**rysunki | drawings **Anna Ziętkiewicz**sponsor druku | printing sponsor **Fundacja Rozwoju Miasta Poznania**

Wystawę przygotowało Wydawnictwo Miejskie Poznań we współpracy z Urzędem Miasta Poznania i Fundacją Rozwoju Miasta Poznania.

The exhibition has been prepared by Wydawnictwo Miejskie Poznań (Poznań Municipal Publishing House) in collaboration with the City of Poznań and Fundacja Rozwoju Miasta Poznania (Poznań Development Foundation).

Wydawnictwo
Miejskie
PoznańFundacja Rozwoju
Miasta PoznaniaDrukarnia
MEDIA GONNECT
Printing & GraphicsCYRYL
cyryl.poznan.pl

Gimnazjalista i student

High school and university

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

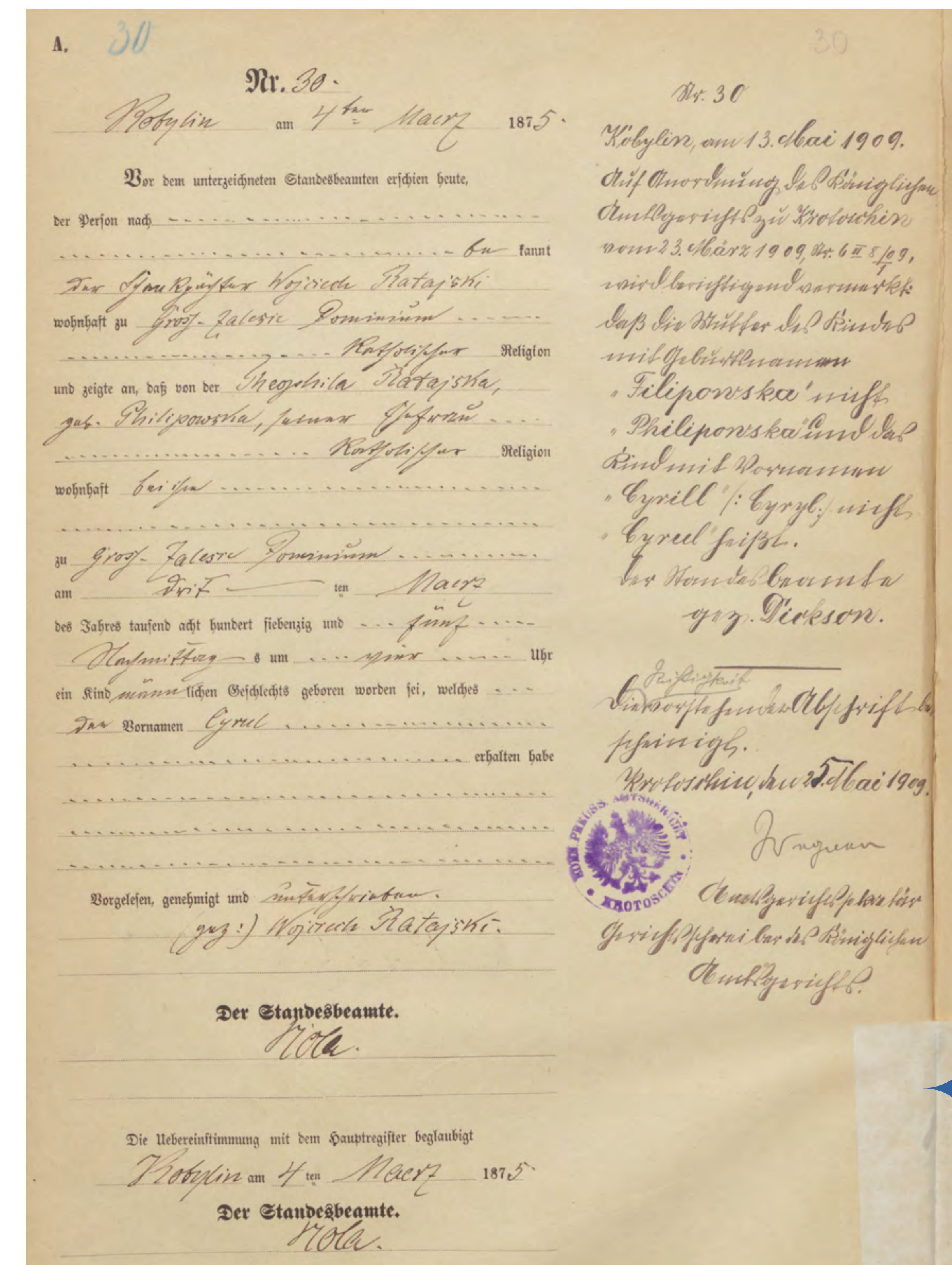
2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Cyryl Ratajski, absolwent Gimnazjum św. Marii Magdaleny, fot. z 1896 r., ze zb. A. Zarzyckiego

Cyryl Ratajski, graduate of St. Mary Magdalene's High School, 1896, photograph from the collection of A. Zarzycki

Akt urodzenia Cyryla Ratajskiego wystawiony w Kobylinie 4 marca 1875 r., ze zb. Archiwum Państwowego w Lesznie

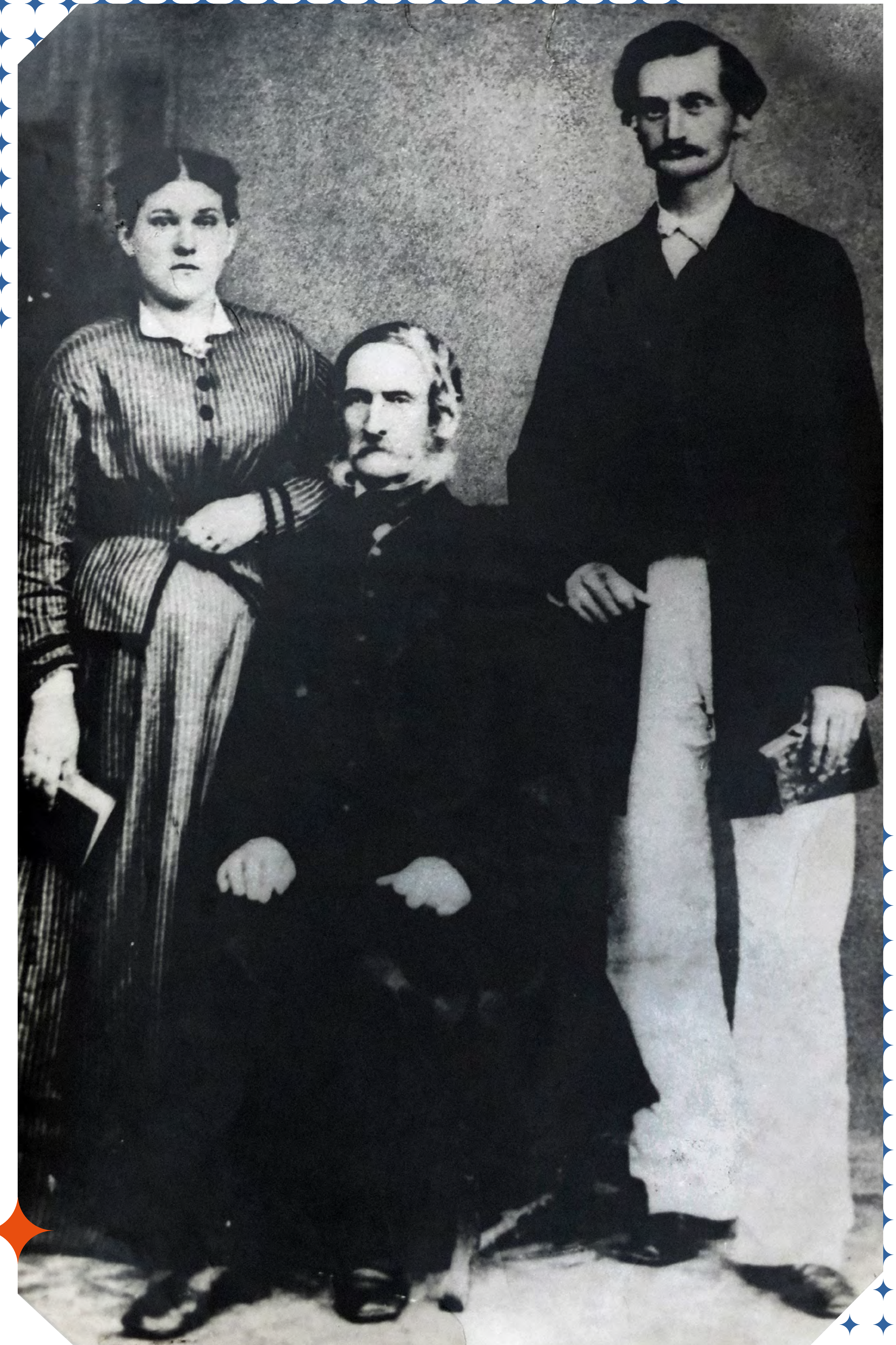
Cyryl Ratajski's birth certificate, issued in Kobylin on 4 March 1875, photograph from the collection of the State Archives in Leszno

Cyryl Ratajski nie był poznaniakiem. Urodził się 3 marca 1875 roku w Zalesiu Wielkim koło Gostynia w rodzinie chłopskiej. Po śmierci ojca w 1880 roku przeniósł się z matką do Poznania. Dwa lata później rozpoczął naukę w pruskiej szkole elementarnej, a po jej ukończeniu został uczniem Gimnazjum św. Marii Magdaleny. W czasach gimnazjalnych należał do Towarzystwa im. Tomasza Zana, konspiracyjnej organizacji niepodległościowej, której celem była walka z germanizacją. Po maturze wyjechał do Berlina, gdzie studiował prawo na tamtejszym uniwersytecie. W 1900 roku wrócił do Poznania, odbył roczną służbę wojskową, wyjechał do Raciborza i w 1906 roku otworzył tam kancelarię adwokacką.

Cyryl Ratajski was not originally from Poznań. He was born on 3 March 1875 in Zalesie Wielkie near Gostyń into a peasant family. Following his father's death in 1880, he and his mother moved to Poznań. Two years later, he began attending a Prussian primary school and, after graduating, enrolled in St. Mary Magdalene High School. While in high school, he joined the Tomasz Zan Society, a secret organisation committed to resisting Germanisation and promoting Poland's independence. After successfully completing his final examinations, Ratajski left for Berlin to pursue a degree in law at university. In 1900, he returned to Poznań, completed a year of military service, and later moved to Racibórz, where in 1906 he established his own law firm.

Teofila i Wojciech Ratajscy, rodzice Cyryla, oraz dziadek ze strony matki Paweł Filipowski, fot. z lat 70. XIX w., ze zb. Biblioteki Kórnickiej

Cyryl's parents, Teofila and Wojciech Ratajski, and his maternal grandfather Paweł Filipowski, the 1870s, photograph courtesy of the Kórnik Library

Małżeństwo

Marriage

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

1. Cyryl Ratajski, Przegiębł miasto osadu pow. Ser.

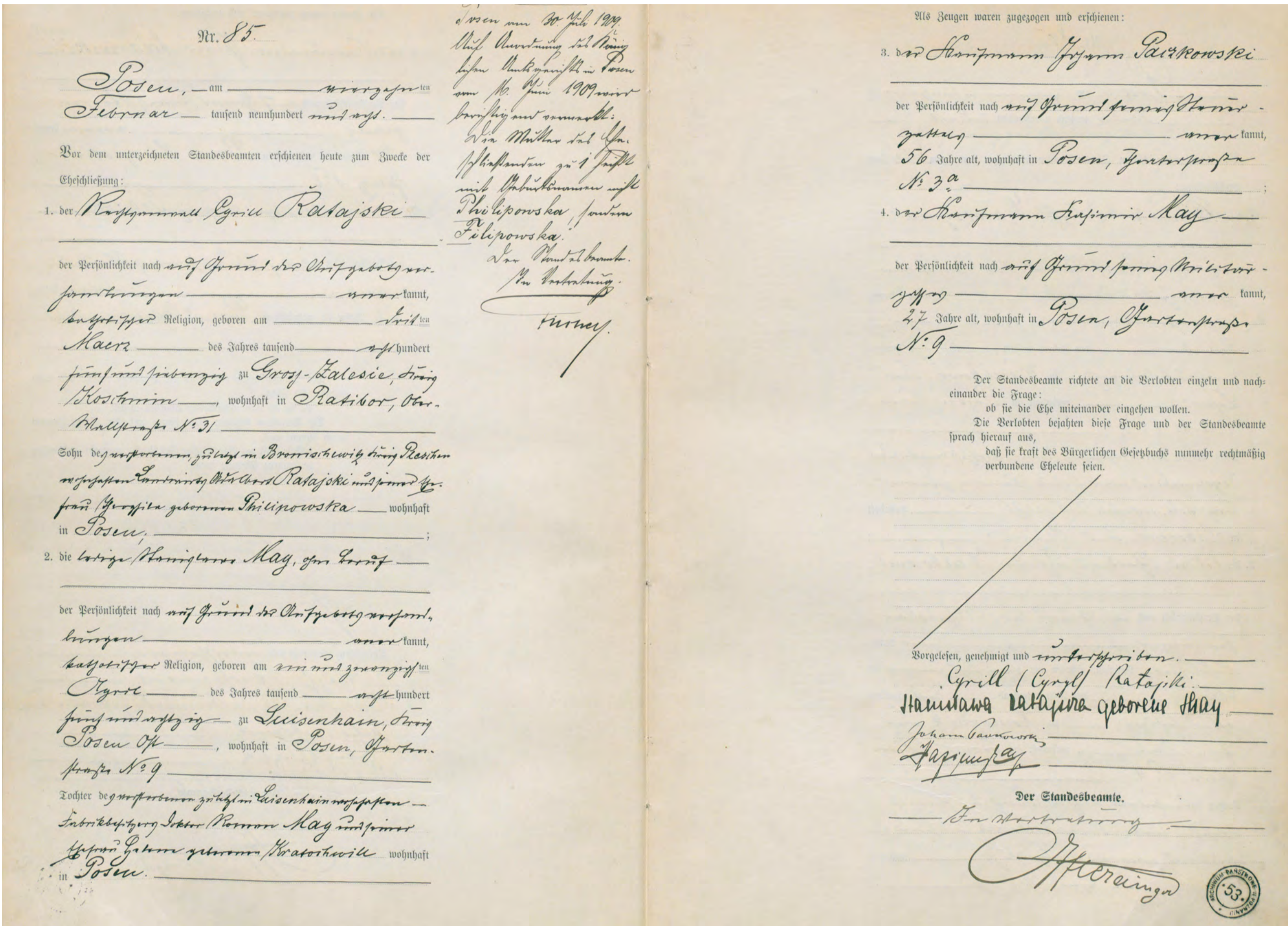

Stanisława z domu May i Cyryl Ratajski, ze zb. A. Zarzyckiego i MKZ

Stanisława, née May, and Cyryl Ratajski, photograph from the collections of A. Zarzycki and the Municipal Conservator of Historic Monuments

W 1908 roku Cyryl Ratajski poślubił młodszą o 10 lat Stanisławę May, córkę Romana Maya, chemika z doktoratem Uniwersytetu Wrocławskiego i przemysłowca, założyciela fabryki nawozów fosforowych w Starołęce, ale także społecznika i aktywnego członka Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk. Po śmierci Romana Maya fabryką kierowała jego żona

Helena. W 1911 roku z Raciborza do Poznania wrócił Cyryl Ratajski z żoną i przejął kierownictwo zakładu. W 1920 roku fabrykę przeniesiono do Lubonia. Za czasów Ratajskiego zakład znakomicie się rozwinął i do wybuchu drugiej wojny światowej był jednym z najnowocześniejszych i największych producentów nawozów sztucznych w Europie.

Akt ślubu Cyryla Ratajskiego i Stanisławy May, luty 1908 r., ze zb. Archiwum Państwowego w Poznaniu

Marriage certificate of Cyryl Ratajski and Stanisława May, February 1908, photograph from the collection of the State Archives in Poznań

In 1908, Cyryl Ratajski married Stanisława May, who was ten years his junior. She was the daughter of Roman May, a chemist with a PhD from the University of Wrocław, an industrialist who founded a phosphate fertiliser factory in Starołęka, and a committed social activist involved with the Poznań Society of Friends of Science. After Roman May's death, the factory was taken over by his wife,

Helena. By 1911, Cyryl Ratajski and his wife had moved back to Poznań from Racibórz and assumed responsibility for running the plant. In 1920, the factory was relocated to Luboń. Under Ratajski's management, it thrived and, until the outbreak of World War II, remained one of the largest and most technologically advanced facilities producing artificial fertilisers.

Rodzina Family

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Ślub Ziemowita Ratajskiego i Haliny Podlewskiej w Bazarze, siedzą: Dionizy Podlewski, Kazimiera Podlewska, Halina Podlewska, Ziemowit Ratajski, Stanisława Ratajska, Cyryl Ratajski, nad nim stoi Kordian Ratajski, fot. z 1937 r., ze zb. A. Zarzyckiego

Wedding of Ziemowit Ratajski and Halina Podlewska at the Bazar, seated from left: Dionizy Podlewski, Kazimiera Podlewska, Halina Podlewska, Ziemowit Ratajski, Stanisława Ratajska, and Cyryl Ratajski; standing behind Ziemowit Ratajski is Kordian Ratajski, 1937, photograph from the collection of A. Zarzycki

Stanisława i Cyryl Ratajscy mieli dwóch synów – starszego Ziemowita urodzonego w Raciborzu i młodszego Kordiana. W 1937 roku Ziemowit ożenił się z Haliną Podlewską. Wesele młodej pary odbyło się w poznańskim Bazarze. Ziemowit był inżynierem, studiował na Politechnice Gdańskiej, a potem pracował w Instytucie Lotnictwa w Warszawie. Zmarł w Stanach Zjednoczonych, pochowano go

w grobowcu rodzinnym na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan w Poznaniu. Kordian był przeciwieństwem zdolnego i pracowitego brata – inteligentny, ale lekkoduch, „czarna owca” rodziny i utrapienie rodziców. Przed wojną ożenił się i wyjechał do Warszawy. W czasie wojny aresztowany, podjął współpracę z Gestapo. W 1944 roku w wieku 32 lat został postawiony przez sądem wojennym i rozstrzelany.

Imieniny Teofili Ratajskiej, sec. voto Drygasowej, matki Cyryla Ratajskiego (pośrodku z laseczką), pierwsza od lewej siedzi Stanisława Ratajska, obok niej Cyryl Ratajski, fot. z 1930 r., ze zb. A. Zarzyckiego

Name day of Teofila Ratajska, née Drygasowa – mother of Cyryl Ratajski (centre, holding a cane), with Stanisława Ratajska (far left), and Cyryl Ratajski (beside her), 1930, photograph from the collection of A. Zarzycki

Stanisława and Cyryl Ratajski had two sons, Ziemowit, the elder, born in Racibórz, and Kordian, the younger. In 1937, Ziemowit married Halina Podlewska. The wedding took place at the Bazar in Poznań. Ziemowit was an engineer who studied at the Gdańsk University of Technology and later worked in the Warsaw Aviation Institute. He died in the United States and was buried in the family tomb in the Cemetery

of Prominent Wielkopolska Residents in Poznań. Kordian, in contrast to his talented and industrious brother, was intelligent but reckless – the “black sheep” of the family and a constant source of grief for his parents. Before the war, he married and moved to Warsaw. During the war, he was arrested and became a Gestapo collaborator. In 1944, at the age of 32, he was court-martialled and executed by firing squad.

Prezydent Mayor

Po nagłej śmierci pierwszego po odzyskaniu niepodległości prezydenta Poznania Jarogniewa Drwęskiego stanowisko to tymczasowo objął wiceprezydent Mikołaj Kiedacz. 13 października 1921 roku ogłoszono konkurs na nowego włodarza miasta. Wybory odbyły się 26 kwietnia 1922 roku. Prezydentem Poznania prawie jednogłośnie wybranym przez radnych miejskich został Cyryl Ratajski. Zaprzysiężenie Ratajskiego miało miejsce 27 kwietnia 1922 roku na uroczystym

posiedzeniu Rady Miejskiej w ratuszu. Przysięgę od prezydenta odebrał wojewoda poznański dr Witold Celichowski. Ratajski wygłosił płomienne przemówienie. Powiedział, że funkcja, którą obejmuje, jest spełnieniem jego najskrytszych marzeń, ale także wyzwaniem. „Pierwszy prezydent był z konieczności jego żywicielem, drugi musi być jego budowniczym”, powiedział, obiecując jednocześnie, że nie będzie się bał odważnych decyzji. Przyszłość pokazała, że mówił prawdę.

Cyryl Ratajski w złotym łańcuchu prezydenta Poznania, który miastu podarował, fot. ze zb. WMP

Cyryl Ratajski wearing the mayor's golden chain, which he personally donated to the city, photograph from the collection of Wydawnictwo Miejskie Poznania (Poznań Municipal Publishing House)

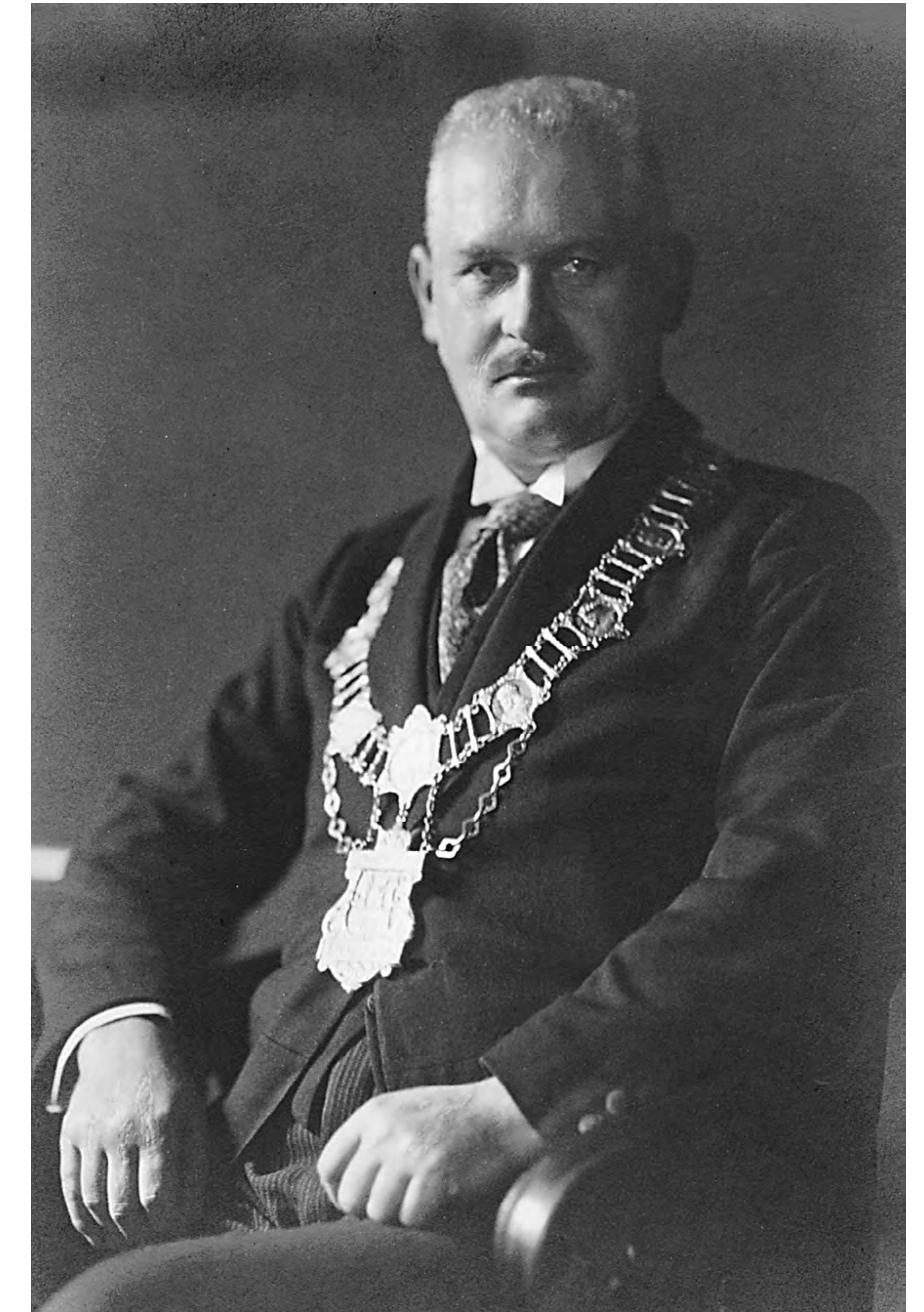
Gabinet prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w Sali Królewskiej ratusza, fot. z 1930 r., R.S. Ulatowski, ze zb. MKZ

Office of Poznań Mayor Cyryl Ratajski in the Royal Hall of the Town Hall, 1930, photograph by R.S. Ulatowski, from the collection of the Municipal Conservator of Historic Monuments

Following the sudden death of Jarogniew Drwęski, the first Mayor of Poznań, after Poland regained independence, the role was temporarily assumed by Deputy Mayor Mikołaj Kiedacz. On 13 October 1921, a formal competition was announced to appoint a new city administrator. The election took place on 26 April 1922, with Cyryl Ratajski winning by a landslide, elected nearly unanimously by the city councillors. He was sworn in the very next day, on 27 April 1922, during a ceremonial sitting of the City Council held in the Town

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO
THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Hall. The oath of office was received by Poznań Voivode, Dr. Witold Celichowski. In an impassioned speech delivered on the occasion, Ratajski declared that stepping into the role was the realisation of his long-held dream, while also acknowledging the magnitude of the challenges ahead. “By necessity, the first mayor needed to be a breadwinner, while the second must be a builder,” he proclaimed, pledging not to back down from bold decisions. As time would prove, he stayed true to that promise.

Kronika Miasta Poznania

The Chronicle of the City of Poznań

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

2025

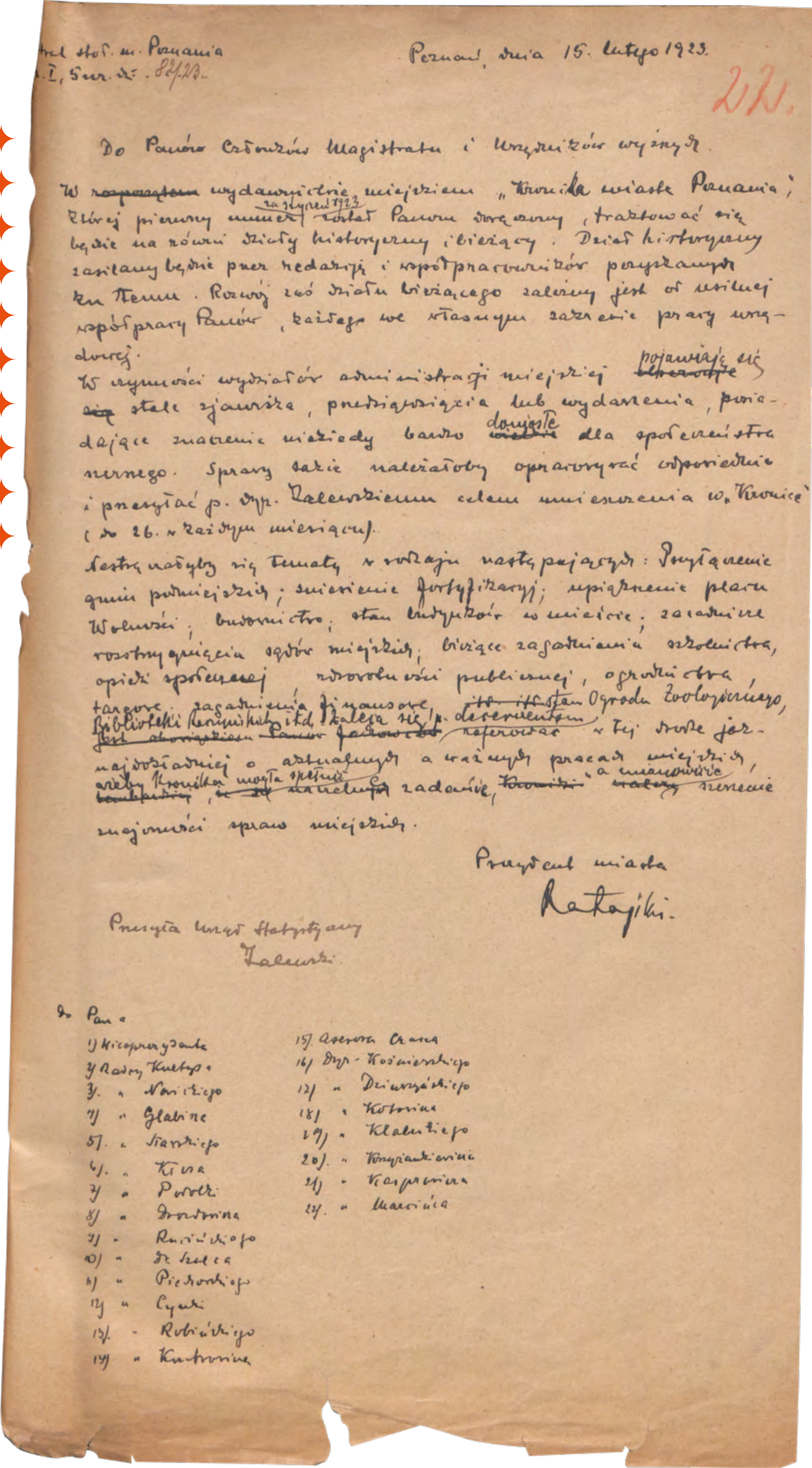
THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

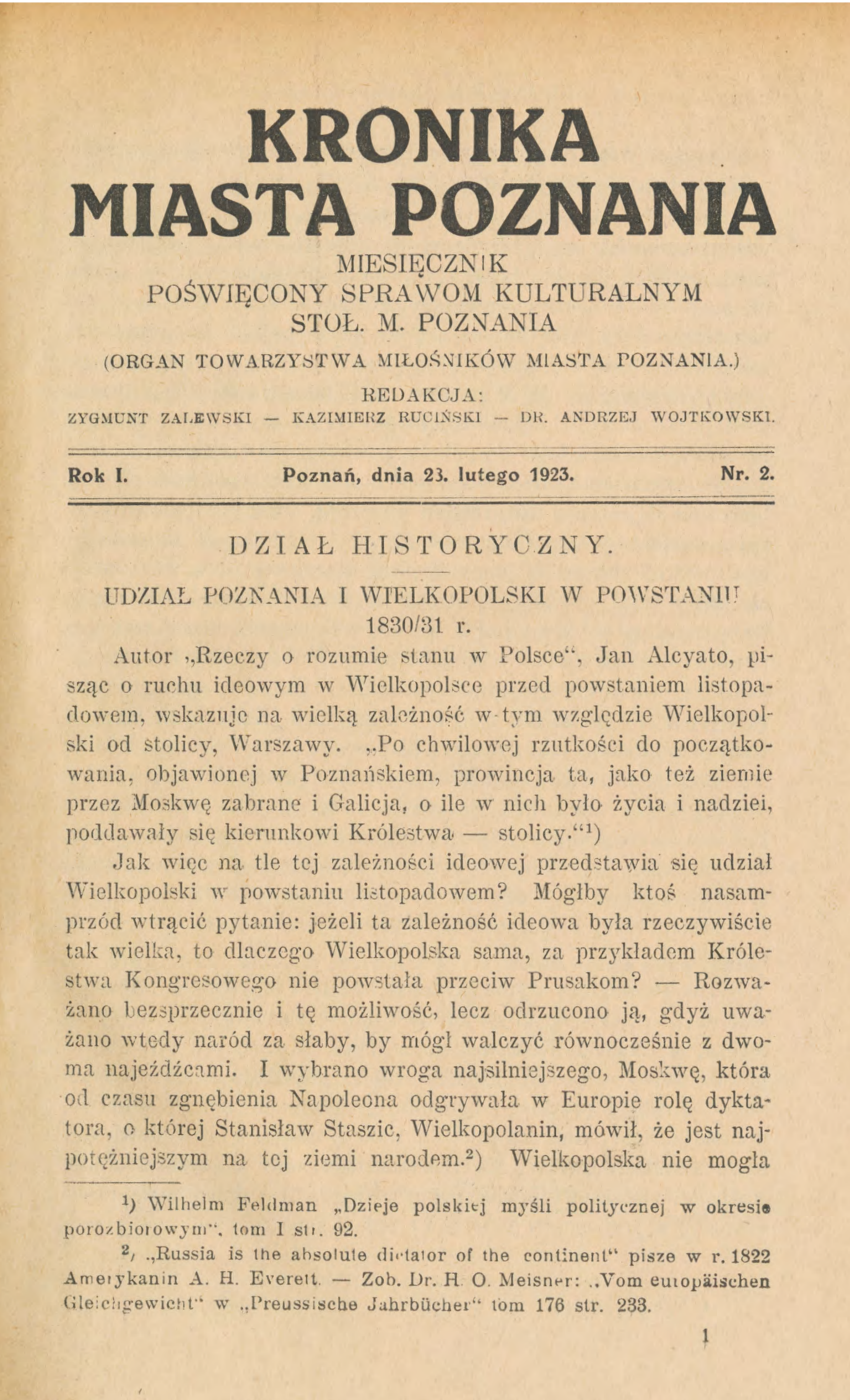
Prezydent Ratajski w swoim gabinecie, 1922–1934 (ze zb. WMP), szkic listu Ratajskiego do członków magistratu z 1930 r. (ze zb. APP) i pierwsza strona drugiego numeru „Kroniki Miasta Poznania” z lutego 1923 r.

A photograph of Mayor Ratajski at his desk during his 1922–1934 term (courtesy of Wydawnictwo Miejskie Poznań), a draft version of Ratajski's 1930 letter to city councillors (from the collection of the State Archive in Poznań) and front page of *Kronika Miasta Poznania*'s second issue from February 1923

także materialnie. Pierwszy numer „Kroniki” ukazał się w lutym 1923 roku (z datą styczniową). Jeszcze gorące egzemplarze otrzymali członkowie magistratu i dyrektorzy wydziałów Urzędu Miejskiego. Ratajski do periodyku dołączył list, w którym poprosił urzędników o aktywny udział w jego redagowaniu. „Kronika” była organem powołanego w 1922 roku Towarzystwa Miłośników Miasta Poznania.

On 30 August 1922, Zygmunt Zalewski, Head of the Poznań Statistical Office, wrote to Mayor Cyryl Ratajski with a proposal to launch *Kronika Miasta Poznania*, a monthly magazine dedicated to the city's history. Ratajski wholeheartedly welcomed the project and appointed Zalewski editor-in-chief of the new periodical. The mayor supported the publication, also financially, throughout his time in office.

The debut issue of *Kronika* appeared in February 1923, though it was dated January. Hot-off-the-press copies were handed out to city councillors and Town Hall department heads. Tucked inside each copy was a personal letter from Ratajski, urging the officials to get involved in shaping the content of the magazine. From an organisational standpoint, *Kronika* operated as part of the Society of the Lovers of Poznań, founded in 1922.

30 sierpnia 1922 roku Zygmunt Zalewski, kierownik Urzędu Statystycznego Miasta Poznania, przesłał prezydentowi Cyrylowi Ratajskiemu pismo z propozycją wydawania „Kroniki Miasta Poznania”, miesięcznika poświęconego historii miasta. Ratajski z entuzjazmem przyjął tę inicjatywę, powołał Zalewskiego na redaktora naczelnego nowego periodyku i tak długo, jak zasiadał w fotelu prezydenckim, bardzo pismo wspierał,

Targi Poznańskie

The Poznań Trade Fair

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Minister przemysłu i handlu Józef Kiedroń (w meloniku, z laską) i prezydent Poznania Cyryl Ratajski (z prawej) na Targach Poznańskich w 1925 r., ze zb. NAC

Minister of Commerce and Industry Józef Kiedroń (in a bowler hat, holding a cane), alongside Mayor Cyryl Ratajski (right) at the Poznań Trade Fair in 1925, from the collection of the National Digital Archives

W 1922 roku Targi Poznańskie miały zaledwie rok i były niewielką imprezą wystawienniczą rozlokowaną wokół Wieży Górnoląskiej i w kilku budynkach szkolnych. Początki nie napawały optymizmem. I wówczas Rada Miasta wybrała na prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego, dla którego rozwój targów stał się jednym z priorytetowych zadań. W 1923 roku wystarał się w Ministerstwie Przemysłu i Handlu o pożyczkę na budowę hal

targowych. Dzięki rozbudowie infrastruktury od 1924 roku impreza odbywała się już tylko w dwóch lokalizacjach – w nowych halach przy Wieży Górnoląskiej i na pl. Drwęskiego (potem teren dworca autobusowego), a w 1925 roku uzyskała status międzynarodowy. Trzy lata później Targi Poznańskie wygenerowały 50 mln zł zysku. Ratajski triumfował, ale to był dopiero początek chwały i sławy, które targi wkrótce mu przyniosą.

Otwarcie Targów Poznańskich w 1925 r., Cyryl Ratajski w płaszczu z połami i założonymi rękami, ze zb. NAC

Opening day of the Poznań Trade Fair in 1925, with Cyryl Ratajski wearing a coat with lapels, standing with his hands folded, from the collection of the National Digital Archives

Back in 1922, the Poznań Trade Fair was little more than a modest, year-old exhibition held around the Upper Silesia Tower and scattered across a few school buildings, hardly the kind of beginnings that hinted at a bright future. But once Cyryl Ratajski took office as mayor, he made turning things around a top priority. In 1923, he secured a loan from the Ministry of Commerce and Industry to fund the construction of proper exhibition halls. Thanks

to the new development, from 1924 onwards, the fair was able to run out of just two main venues, the freshly built halls near the Upper Silesia Tower and the pl. Drwęskiego building (which later became the site of a bus terminal). By 1925, the fair had gone international. Within three years, it generated PLN 50 million in profit. This was a huge win for Ratajski and, as it turned out, only a start of the glory and fame that the fair would soon bring him.

Minister spraw wewnętrznych

Minister of Internal Affairs

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Uroczystość przekazania władzy nowemu ministrowi spraw wewnętrznych Władysławowi Raczkiewiczowi przez ustępującego ministra Cyryla Ratajskiego (drugi od prawej w pierwszym rzędzie), fot. z 20 czerwca 1925 r., ze zb. NAC

Official handover of the Ministry of Internal Affairs to Ratajski's successor, Władysław Raczkiewicz; Ratajski is second from right in the front row, photograph from 20 June 1925 from the collection of the National Digital Archives

W listopadzie 1924 roku Cyryl Ratajski objął stanowisko ministra spraw wewnętrznych w rządzie Władysława Grabskiego. Nie wiedział, jak długo w dynamicznie zmieniających się warunkach politycznych będzie pełnił tę funkcję, postanowił zatem zrezygnować z prezydentury i wziął bezpłatny urlop. W czasie jego nieobecności zastępował go wiceprezydent Mikołaj Kiedacz. Propozycja premiera Grabskiego była wyrazem uznania dla działalności Ratajskiego w Poznaniu, a ze strony

nowego ministra aktem odwagi i wyrazem wielkiej odpowiedzialności. Sytuacja Polski na arenie międzynarodowej nie była najlepsza, a wewnątrz kraju i w samym rządzie toczyła się bezustanna walka różnych frakcji i osób. Ratajski dość szybko doszedł do wniosku, że tego stanowiska nie udźwignie, tym bardziej że zarzucono mu nieudolność, niezręczność, a nawet naiwność. Po zaledwie kilku miesiącach, 15 maja 1925 roku, podał się do dymisji i w czerwcu wrócił do Poznania.

Cyryl Ratajski (szósty od lewej), premier Władysław Grabski (drugi z prawej) i minister spraw wojskowych Władysław Sikorski na uroczystości z okazji wizyty Josepha Avenola, zastępcy sekretarza generalnego Ligi Narodów w Polsce (czwarty od prawej), fot. ze stycznia 1925 r., ze zb. NAC

Cyryl Ratajski (sixth from left), Prime Minister Władysław Grabski (second from right), and Minister of Military Affairs Władysław Sikorski seen during the official visit of Joseph Avenol, Deputy Secretary-General of the League of Nations in Poland (fourth from right), January 1925, photograph from the collection of the National Digital Archives

Cyryl Ratajski (z lewej) i prezydent RP Stanisław Wojciechowski (w środku) na uroczystości poświęcenia kamienia węgielnego pod budowę Instytutu Radowego im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie, fot. z 1925 r., ze zb. NAC

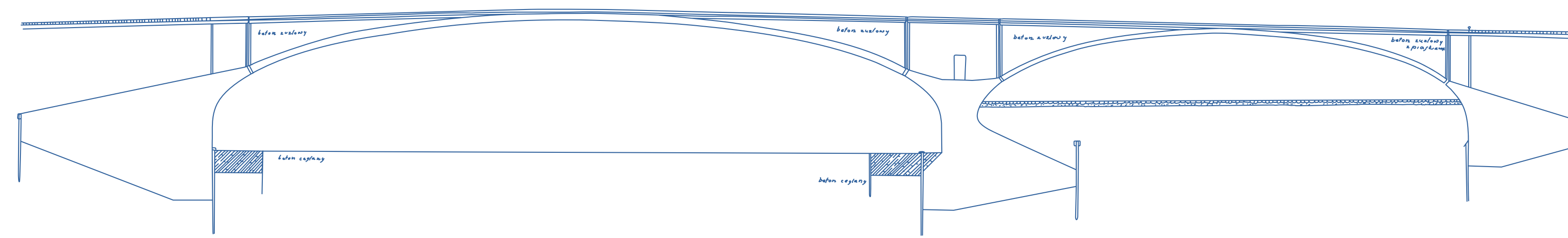
Cyryl Ratajski (left) with Poland's President Stanisław Wojciechowski (centre) at the laying of the foundation stone for the Maria Skłodowska-Curie Institute of Radiochemistry in Warsaw, 1925, photograph from the National Digital Archives

In November 1924, Cyryl Ratajski took up the role of Minister of Internal Affairs in Władysław Grabski's cabinet. Given the political instability of the time, he could not be sure how long he would be in the post, so he decided to step down as Mayor of Poznań and take unpaid leave. While he was away, Deputy Mayor Mikołaj Kiedacz stepped in to take over his duties. Prime Minister Grabski's offer of the ministerial role was a clear sign of how much he valued Ratajski's achievements in Poznań. Accepting the post was a bold move

and he owed a deep sense of duty on Ratajski's part. This was a tough time for Poland. The country had to contend with incessant infighting between various factions and individuals within the country and in the government itself. Ratajski quickly realised that the job was more than he could handle, especially as criticism started to mount. He was accused of being out of his depth, awkward in the role, and even naïve. After only a few months, on 15 May 1925, Ratajski handed in his resignation and made his return to Poznań in the following month.

Most Bolesława Chrobrego

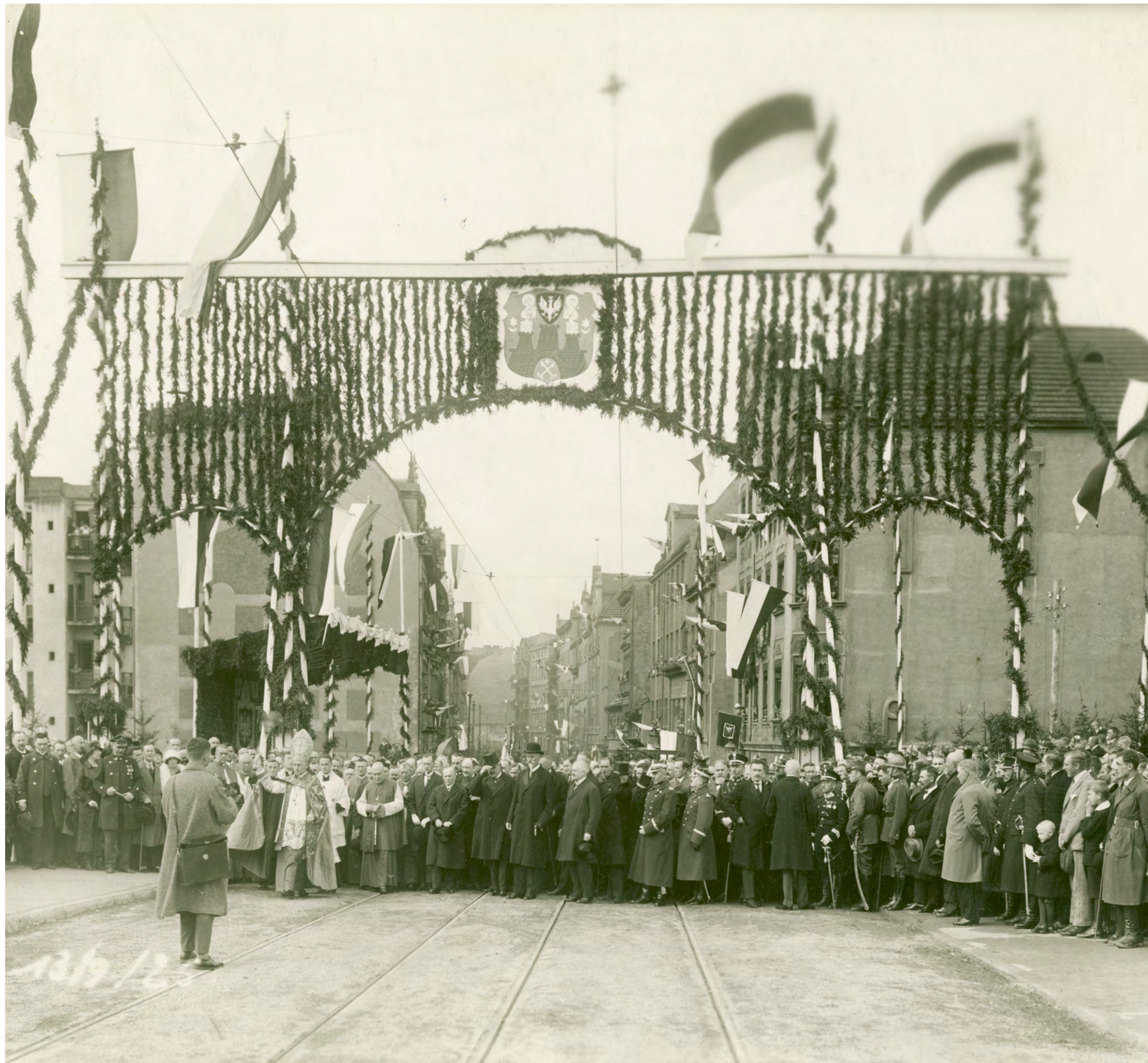
Bolesław Chrobry Bridge

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Most łączący wyspę Chwaliszewo z Ostrowem Tumskim był elementem jednego z najważniejszych szlaków komunikacyjnych Poznania już od średniowiecza. Wielokrotnie niszczone i odbudowywane, ostatecznie został rozebrany po wielkiej powodzi, która nawiedziła Poznań wiosną 1924 roku i przeprawę znacznie uszkodziła. Już w 1920 roku projekt nowego mostu opracował prof. Lucjan Ballenstedt i to ten projekt wykorzystano, kiedy w kwietniu 1924 roku magistrat podjął decyzję o rozpoczęciu budowy. Oddanie mostu do użytku 13 września 1925 roku było w Poznaniu wielkim wydarzeniem i miało imponującą oprawę. Na uroczystość przybyli prezydent RP Stanisław Wojciechowski, premier Władysław Grabski, ministrowie jego rządu i wojewoda poznański Adolf Bniński. Przemawiał Cyryl Ratajski, a potem głowa państwa przecięła wstęgę. Elegancki i smukły most nazwano imieniem Bolesława Chrobrego.

The bridge connecting Chwaliszewo Island with Ostrów Tumski (Cathedral Island) had served as a vital part of Poznań's transport network since medieval times. Over the centuries, the bridge had been destroyed and rebuilt numerous times. After the devastating flood of spring 1924, which left it severely damaged, it was finally torn down. Plans for a replacement were already in place back in 1920. Prof. Lucjan Ballenstedt had produced a new design of the bridge, which was eventually selected. In April 1924, the city council gave the go-ahead for construction to begin. The bridge was officially opened on 13 September 1925 in a grand and spectacular ceremony that was a major event on the city's calendar. The Polish President Stanisław Wojciechowski was in attendance, along with Prime Minister Władysław Grabski, several ministers, and Adolf Bniński, the Voivode of Poznań. After a speech by Cyryl Ratajski, the head of state cut the ribbon to mark the opening. The elegant, slender structure was named after King Bolesław Chrobry (Boleslaus the Brave).

Próbné obciążenie i uroczystość otwarcia mostu Bolesława Chrobrego,
fot. z lat 1924 i 1925 [w:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania*, Poznań 1929

Load testing and opening ceremony of Bolesław Chrobry Bridge, photographs from 1924 and 1925
[in:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania (Commemorative Book of the City of Poznań)*, Poznań 1929

Radjo Poznańskie

Poznań Radio

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

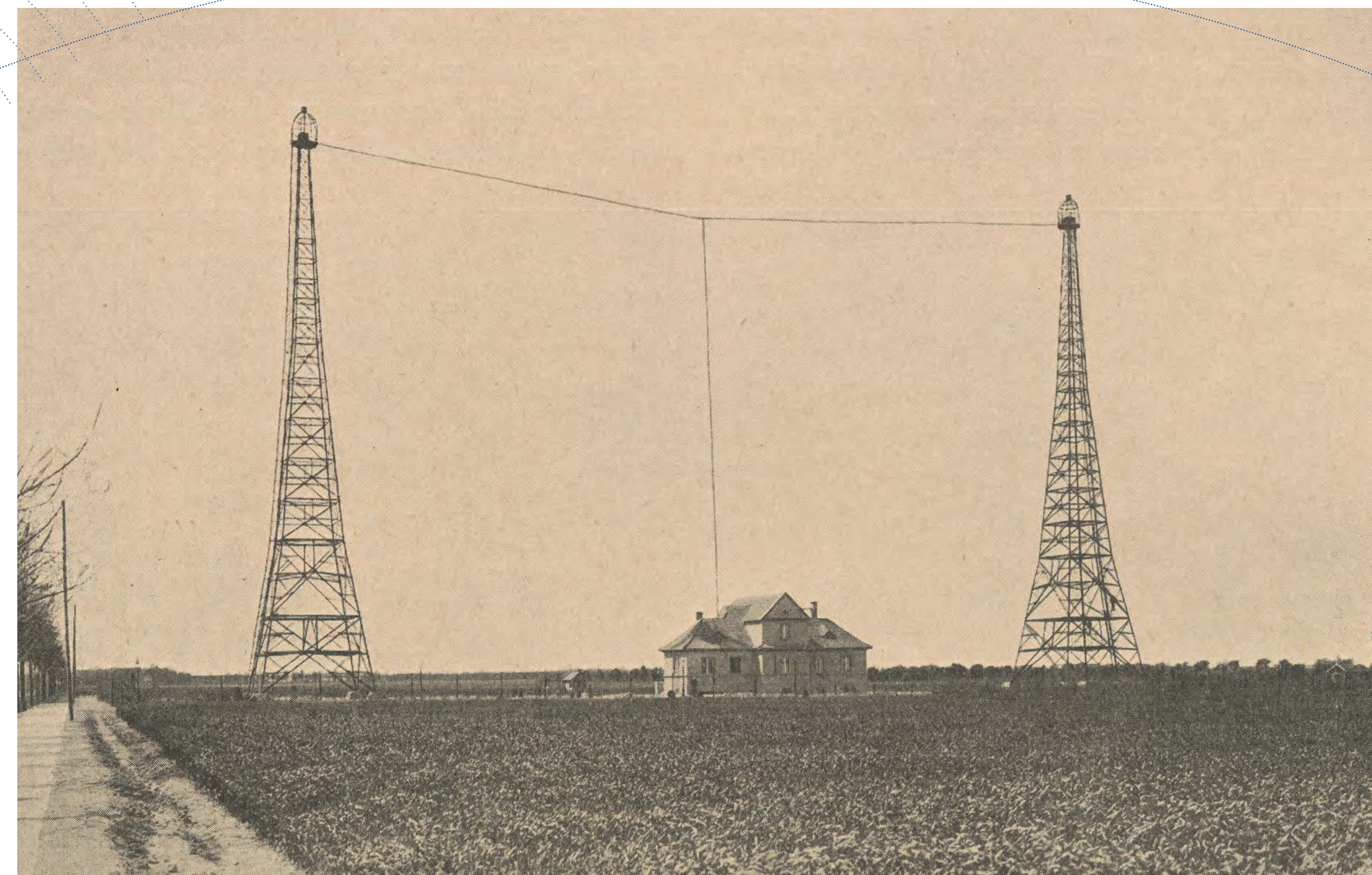
THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

W 1925 roku powołano spółkę akcyjną Radjo Poznańskie, która w czerwcu 1926 roku uzyskała od Polskiego Radia S.A. w Warszawie subkoncesję na prowadzenie działalności. Kuratorem spółki został prezydent Cyryl Ratajski, wielki entuzjasta poznańskiego radia, a potem konsekwentnie je wspierający, nie tylko osobistym zaangażowaniem, ale także finansowo. W grudniu 1926 roku, także dzięki staraniom Ratajskiego, pozyskano dla radia teren przy ul. Bukowskiej (później w tym miejscu znajdował się konsulat rosyjski) i rozpoczęto budowę radiostacji, którą ukończono na początku 1927 roku. Nadajnik firmy Western Electric Company wysyłał sygnał radiowy w promieniu 35 km.

In 1925, the joint-stock company Radjo Poznańskie was founded. By June 1926, it had secured a sub-licence from Polskie Radio S.A. in Warsaw to start broadcasting. Mayor Cyryl Ratajski, a keen supporter of the Poznań radio, gave the new station his full backing, personally and financially, and played an active role in its development. Thanks in part to Ratajski's involvement, a plot of land on ul. Bukowska (which would later become the site of the Russian consulate) was acquired in December 1926 for the station's premises. The construction quickly got under way. By early 1927, the project was completed, and the transmitter, supplied by the Western Electric Company, was up and running, broadcasting radio signals with a 35 km radius.

Wizyta prezydenta Cyryla Ratajskiego (w środku), współorganizatora i kuratora Radja Poznańskiego, na budowie radiostacji przy ul. Bukowskiej, fot. z 26 stycznia 1927 r., ze zb. A. Zarzyckiego

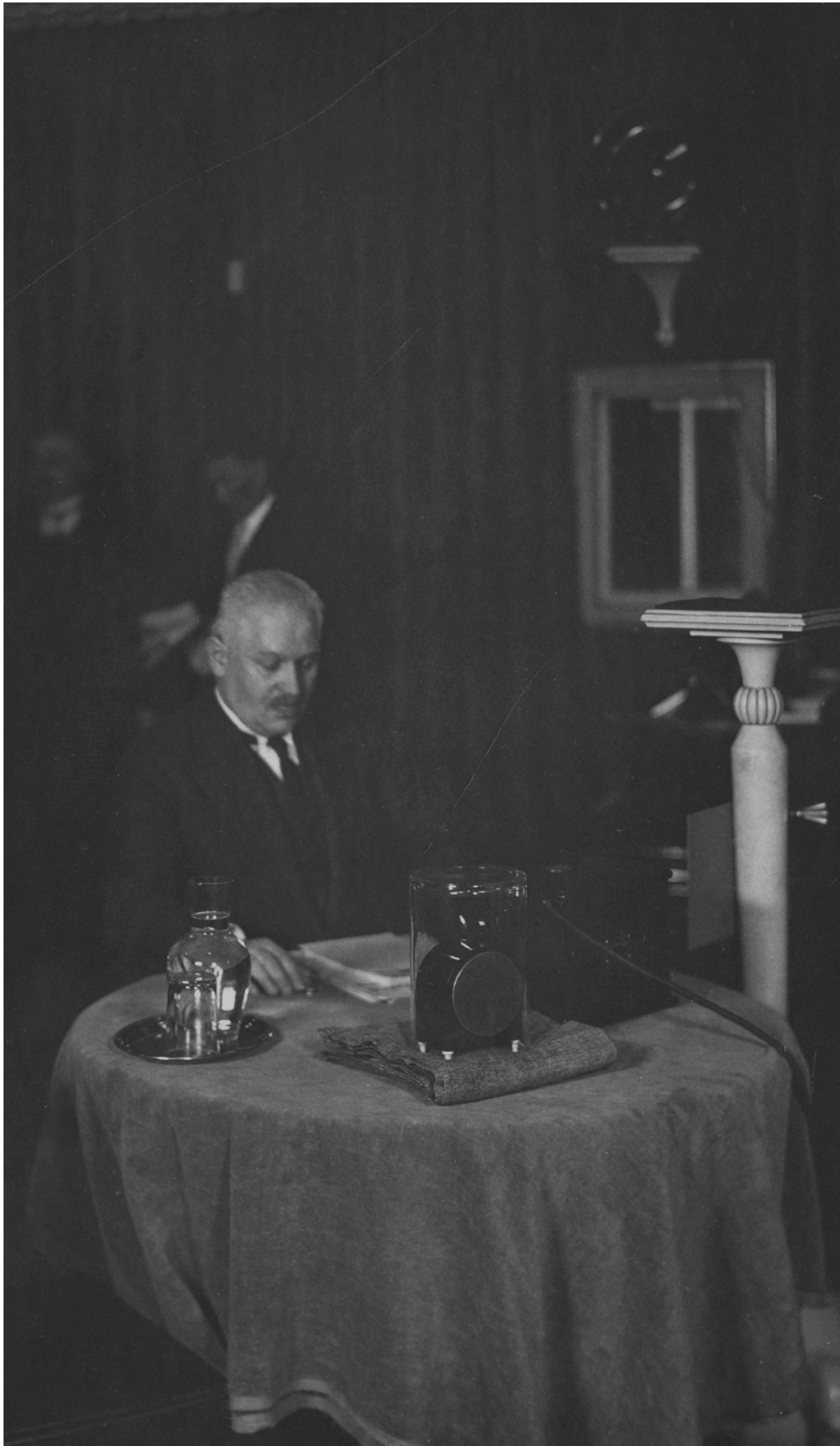
Mayor Cyryl Ratajski (centre), co-founder and patron of Radjo Poznańskie, pictured during a visit to the station construction site on ul. Bukowska, 26 January 1927, photograph from the collection of A. Zarzycki

Stacja nadawcza Radja Poznańskiego przy ul. Bukowskiej 53 [w:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania*, Poznań 1929

The Radjo Poznańskie station on ul. Bukowska 53 [in:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania* (Commemorative Book of the City of Poznań), Poznań 1929

Radjo Poznańskie

Poznań Radio

Prezydent Poznania Cyryl Ratajski w rozgłośni
Radja Poznańskiego, fot. z ok. 1930 r., ze zb. NAC

Mayor Cyryl Ratajski at the Radjo Poznańskie station,
photograph from ca. 1930 from the National Digital Archives

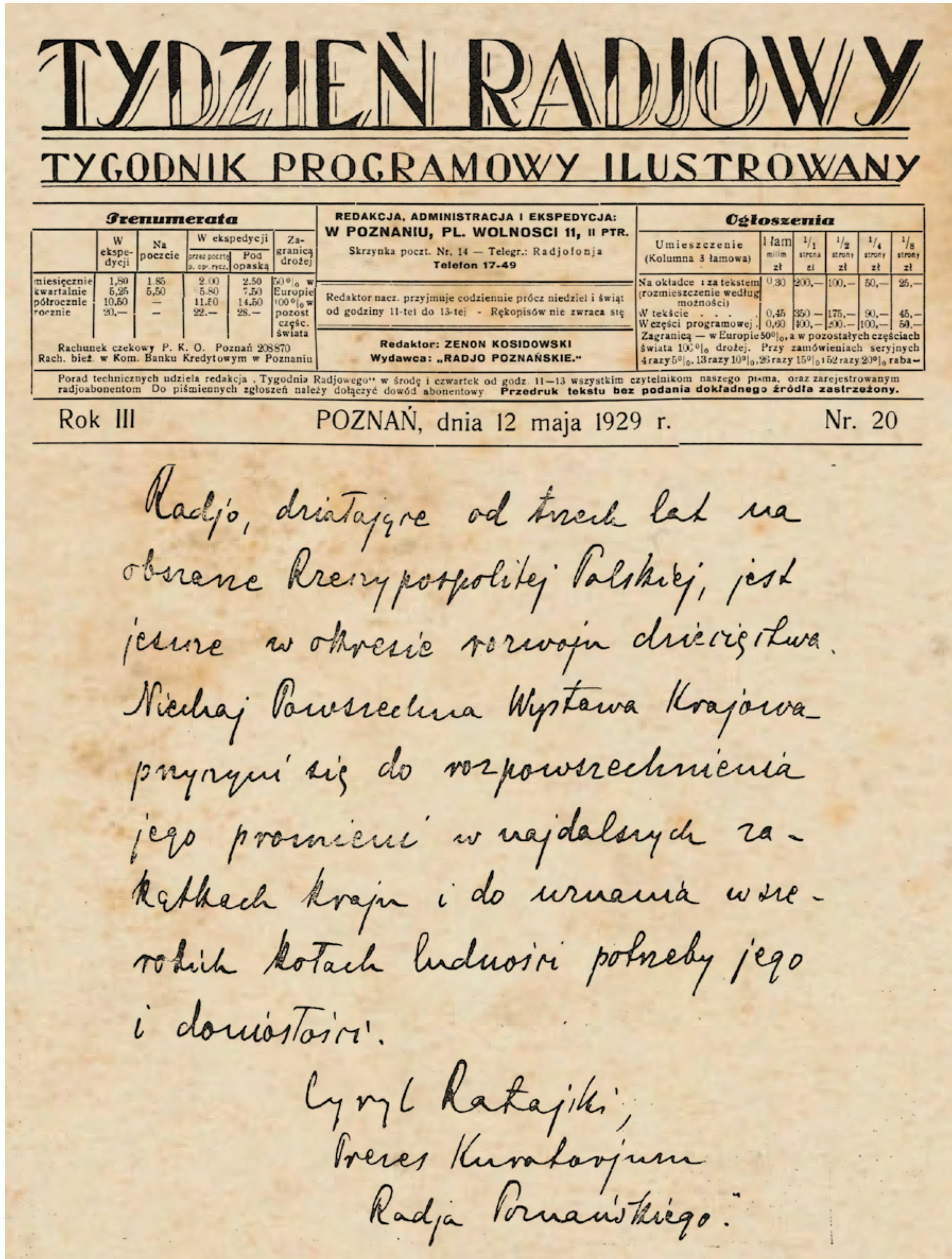
Na początku 1927 roku wyremontowano pomieszczenia w budynku dawnego Teatru Miejskiego na pl. Wolności (dzisiaj Arkadia) i przystosowano je do potrzeb pierwszego poznańskiego studia radiowego. 24 kwietnia 1927 roku kilka tysięcy poznaniaków zgromadzonych na pl. Wolności dzięki zainstalowanym megafonom wysłuchało pierwszej audycji radiowej transmitowanej z nowego studia. Poznańska rozgłośnia była trzecią w Polsce, wcześniej Polskie Radio prowadziło działalność programową w Warszawie i Krakowie. Cyryl Ratajski był częstym gościem w studiu radiowym, jako prezydent miasta stał w eter przemówienia i apele do mieszkańców. Z funkcji kuratora zrezygnował w 1932 roku.

In early 1927, the former Municipal Theatre building on pl. Wolności (today's Arkadia) was refurbished and converted to house Poznań's very first radio studio. On 24 April of that year, thousands of locals gathered in pl. Wolności to listen to the inaugural broadcast from the new studio, amplified through megaphones. Poznań's station became the third radio broadcaster in Poland, following those in Warsaw and Kraków. As mayor, Cyryl Ratajski made regular visits to the studio, where he often delivered speeches and appeals directly to the city's residents over the airwaves. He stepped down as the station's official patron in 1932.

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Studio Radja Poznańskiego w budynku na pl. Wolności 11
[w:] Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929

Radjo Poznańskie studio at pl. Wolności 11 [in:] Księga pamiątkowa
miasta Poznania, Poznań 1929

List Cyryla Ratajskiego, kuratora Radja Poznańskiego,
do radiosłuchaczy z okazji otwarcia Pewuki
zamieszczony w „Tygodniu Radiowym”, 12 maja 1929 r.,
ze zb. Biblioteki Kórnickiej

Message to listeners from President Cyryl Ratajski, patron of Radjo
Poznańskie, on the occasion of the opening of General National
Exhibition, published in Tydzień Radiowy, a magazine dedicated to the
exhibition, 12 May 1929, from the collection of Kórnik Library

Spalarnia śmieci na Wilczaku

Waste incineration plant in the Wilczak district

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

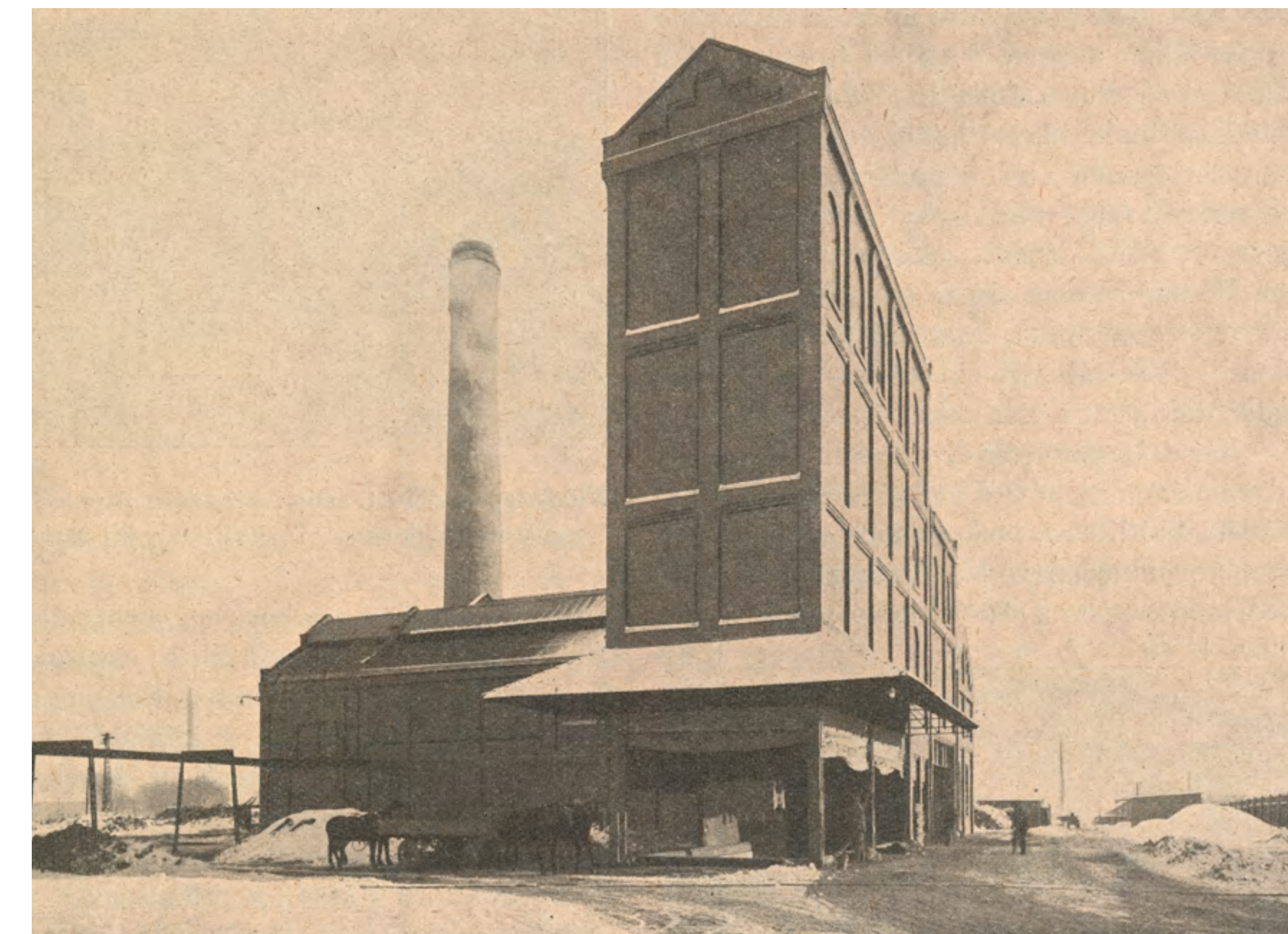

Wywóz śmieci, fot. z 1927 r. [w:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929*

Waste collection, 1927 [in:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929*

Przez stulecia poznaniacy wyrzucali śmieci na puste tereny za miastem. Po zburzeniu pruskich fortyfikacji Poznań zaczął się rozrastać i wiele nieużytków zagospodarowano. Jednym z najważniejszych osiągnięć magistratu za czasów prezydentury Cyryla Ratajskiego było uporządkowanie gospodarki odpadami. W 1927 roku oddano do użytku spalarnię śmieci na Wilczaku, jeden z najnowocześniejszych tego typu obiektów w ówczesnej Europie. Jednocześnie uregulowano sprawę wywozu odpadów komunalnych. Wprowadzono wymienne pojemniki i zorganizowano system transportu śmieci. Najpierw wywożono je do tzw. śmieciarni w różnych częściach miasta, a dopiero potem specjalnymi wozami trafiały do spalarni. Z produktów ubocznych spalania produkowano energię elektryczną oraz żużel i kruszywo dla budownictwa. Efektem ubocznym działalności spalarni, ale dla życia mieszkańców istotnym, było zmniejszenie plagi much i szczurów.

For centuries, the people of Poznań had dumped their rubbish in vacant lots beyond the city limits. But once the old Prussian fortifications were dismantled and urban development began to spread into those areas, the problem of unmanaged waste became particularly pressing. One of the standout achievements of the city council under Mayor Ratajski's leadership was to finally tackle this issue head-on. In 1927, a state-of-the-art waste incineration plant, which was among the most advanced in Europe, was established in the Wilczak district. This marked a turning point: waste disposal in Poznań was now under proper control. The city introduced reusable bins and set up an organised waste collection and transport system. Refuse was first brought to local collection points throughout the city, then taken to the incinerator in specially designed lorries. The incinerator did not just burn rubbish but also generated electricity and produced construction materials such as slag and aggregates. For the surrounding neighbourhood, one of the most immediate and welcome changes brought by the new facility was a noticeable drop in the number of flies and rats.

Spalarnia śmieci na Wilczaku, fot. z 1927 r. [w:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929*

Wilczak waste incineration plant, 1927 [in:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929*

Spalarnia śmieci na Wilczaku po rewitalizacji w 2020 r., elewacja niższej części budynku i zrekonstruowany komin, proj. pierwotny Stanisław Kirkin (1927), proj. przebudowy Litoborski+Marciniak Biuro Architektoniczne sp. z o.o.

Wilczak waste incineration plant after its 2020 renovation, showing the lower façade and reconstructed chimney, originally designed by Stanisław Kirkin (1927), with the modern restoration by Litoborski+Marciniak Biuro Architektoniczne Sp. z o.o.

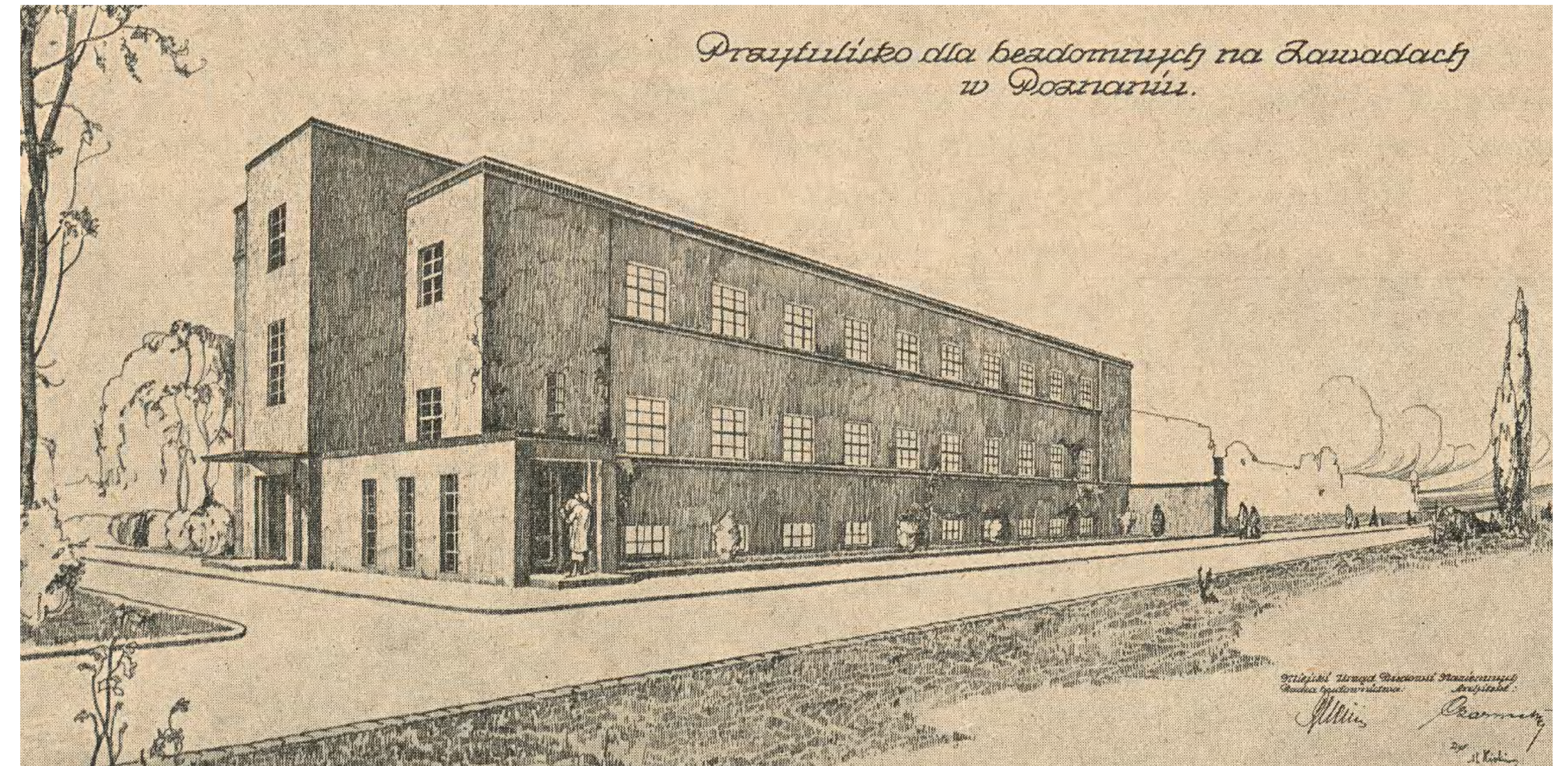
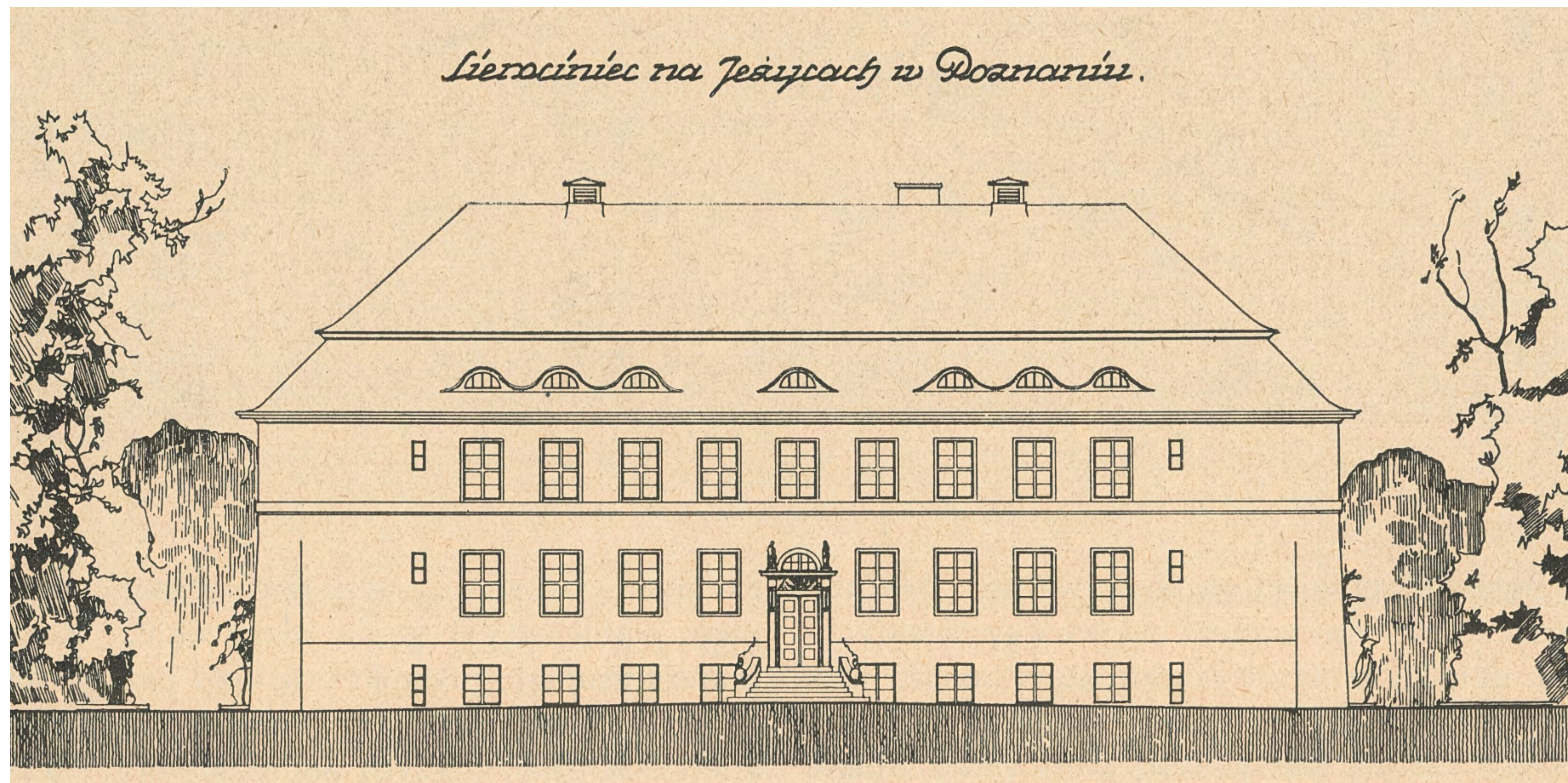
Budownictwo socjalne

Social housing

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

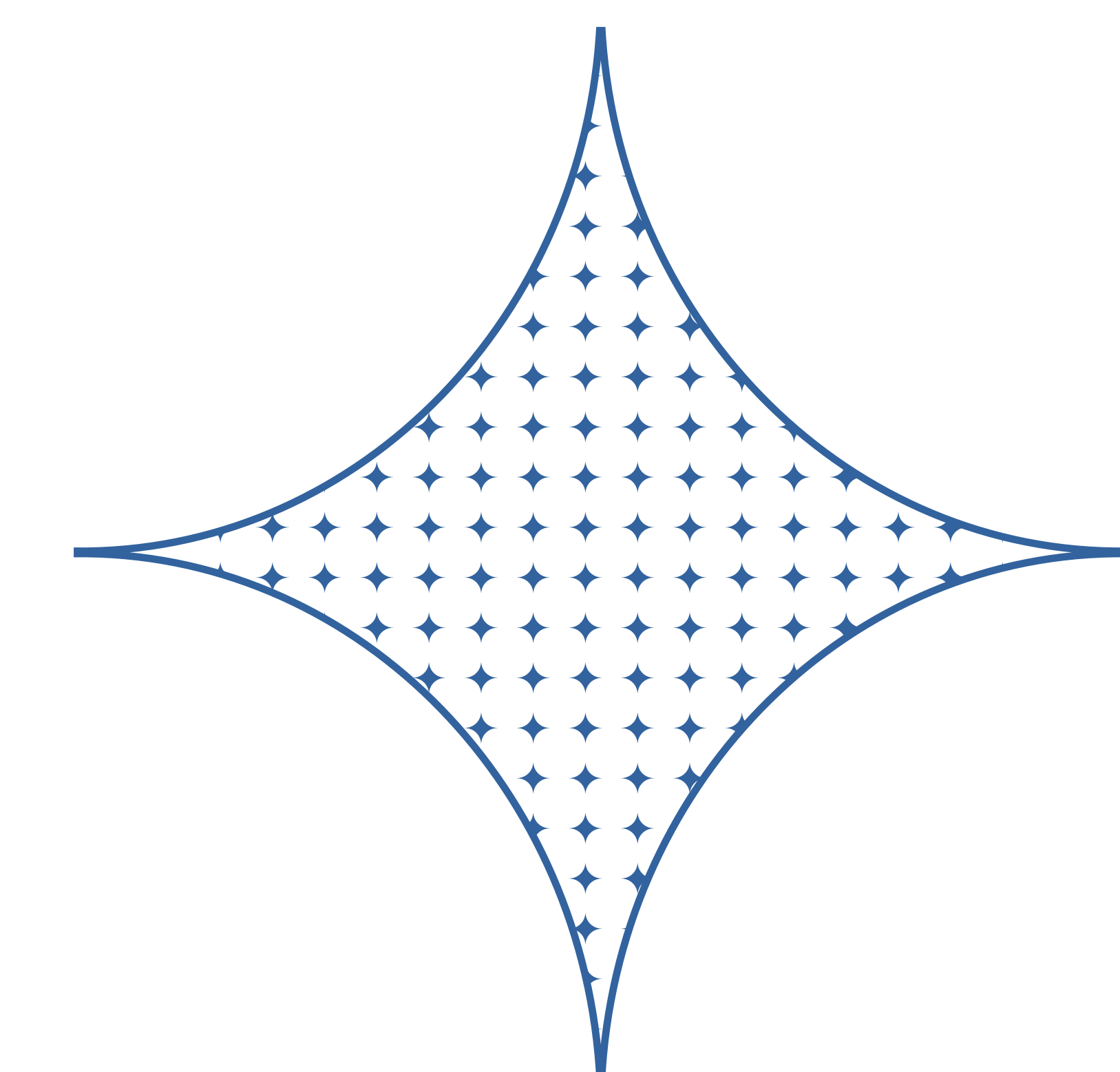
Za prezydentury Cyryla Ratajskiego miasto wzbogaciło się o szereg instytucji przeznaczonych dla najbardziej potrzebujących – sierot, bezdomnych, bezrobotnych, chorych i osób starszych. Magistrat wdrożył rozbudowany system opieki nad ubogimi, walczył z żebractwem, tworząc miejsca pracy, dożywił dzieci z biednych rodzin i wysyłał je na kolonie, poprawiał stan sanitarny ulic, budując wodociągi i kanalizację. W tym czasie powstał sierociniec, przytułek dla bezdomnych, publiczne łaźnie, nowoczesny ośrodek zdrowia na Jeżycach i osiedla domów komunalnych na Zawadach, Wildzie i Górczynie. Wiele tych spraw Ratajski inicjował, a potem osobiście nadzorował. Nie udało mu się rozwiązać wszystkich problemów, ponieważ potrzeby socjalne były ogromne, konsekwentnie jednak dążył do Poznania schludnego i czystego. Twierdzenie o słynnym poznańskim porządku wywodzi się właśnie z tego czasu.

Under Cyryl Ratajski's leadership, Poznań developed a range of institutions for its most vulnerable residents – orphans, the homeless, the unemployed, the sick, and the elderly. The municipal authorities established an extensive welfare system, tackling poverty by cracking down on begging, creating jobs, providing meals for children from low-income families, and sending them to summer camps. They also worked to improve public hygiene by building new waterworks and sewage systems. During this time, Poznań saw the construction of an orphanage, a homeless shelter, public baths, a modern health centre in the Jeżyce district, and social housing estates in Zawady, Wilda, and Górczyn. Many of these projects were initiated by Ratajski himself, who also took a hands-on role in overseeing them. While the sheer scale of the city's needs meant not every problem could be solved, he remained committed to keeping Poznań clean and orderly. It is from this time that the Poznań's reputation for tidiness dates back.

Sierociniec, przytulisko dla bezdomnych i łaźnia na Jeżycach
[w:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania*, Poznań 1929

Orphanage, homeless shelter, and bathhouse in the Jeżyce district [in:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania*, Poznań 1929

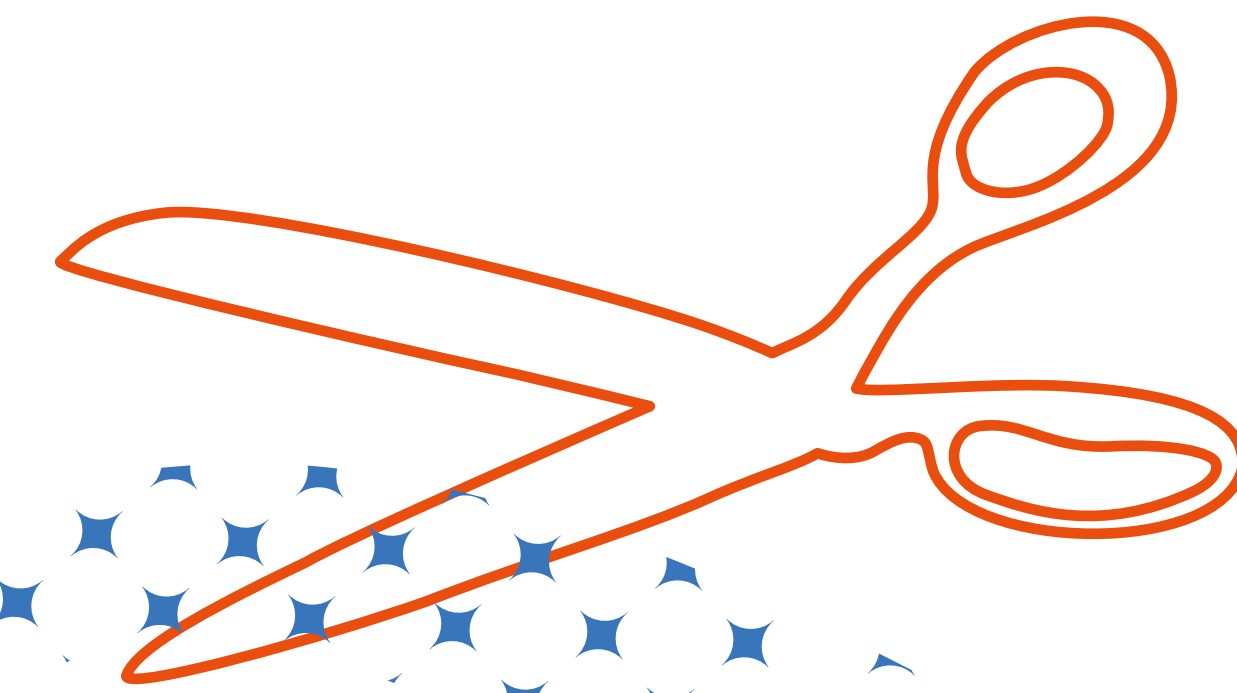
Pewuka

The General National Exhibition

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Przemówienie prezydenta Cyryla Ratajskiego na otwarciu Powszechnej Wystawy Krajowej
15 maja 1929 r., ze zb. NAC

Speech by President Cyryl Ratajski at the opening of the General National Exhibition, 15 May 1929,
photograph from the collection of the National Digital Archives

Otwarcie Pewuki przez prezydenta RP Ignacego Mościckiego, w głębi po jego prawej stronie prezydent Poznania
Cyryl Ratajski, fot. z 15 maja 1929 r., ze zb. NAC

Opening of the General National Exhibition by President Ignacy Mościcki, with Mayor Cyryl Ratajski
in the background, to his right, 15 May 1929, photograph from the collection of the National Digital Archives

2 lipca 1926 roku na zwołanym przez prezydenta Cyryla Ratajskiego zebraniu władz miejskich i kół gospodarczych zapadła decyzja o organizacji w Poznaniu Powszechnej Wystawy Krajowej (Pewuki). 12 października magistrat podjął odpowiednią uchwałę, a 17 listopada Rada Miejska ją zaakceptowała. 1 stycznia 1927 roku kierownictwo wystawy powierzono Stanisławowi Wachowiakowi. 1 maja zawiązało się Towarzystwo Powszechnej Wystawy Krajowej, na którego prezesa wybrano Ratajskiego. Prezesem

Komitetu Honorowego został marszałek Józef Piłsudski. Protektorat nad wystawą przyjął prezydent RP Ignacy Mościcki. Nikt nie wierzył, że wystawę uda się otworzyć w wyznaczonym terminie, jeszcze pod koniec 1928 roku budowa trwała w najlepsze. Dogłądającego prace Ratajskiego nazywano dyktatorem i mówiono, że nawet słynny pruski dryl został prześcignięty. 16 maja 1929 roku wystawa była gotowa. O godzinie 10 na teren Pewuki przybył prezydent Ignacy Mościcki i przeciął wstęgę.

On 2 July 1926, a meeting of city officials and business leaders called by Mayor Ratajski agreed to establish the General National Exhibition in Poznań. On 12 October, the municipal authorities passed a resolution to this effect, which was approved by the City Council on 17 November. On 1 January 1927, Stanisław Wachowiak was appointed director of the exhibition, and by 1 May the Society for the General National Exhibition had been established, with Ratajski as its president. Marshal Józef Piłsudski became

president of the Honorary Committee, and the exhibition was placed under the patronage of Poland's President, Ignacy Mościcki. Few believed the exhibition would be ready on time as construction was still in full swing at the end of 1928. Ratajski, who oversaw the undertaking, gained a reputation as something of a dictator, with some even claiming he outdid the legendary Prussian discipline. Yet, on 16 May 1929, work was fully completed. At 10 am, President Ignacy Mościcki arrived at the site to officially cut the ribbon.

Pewuka

The General National Exhibition

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

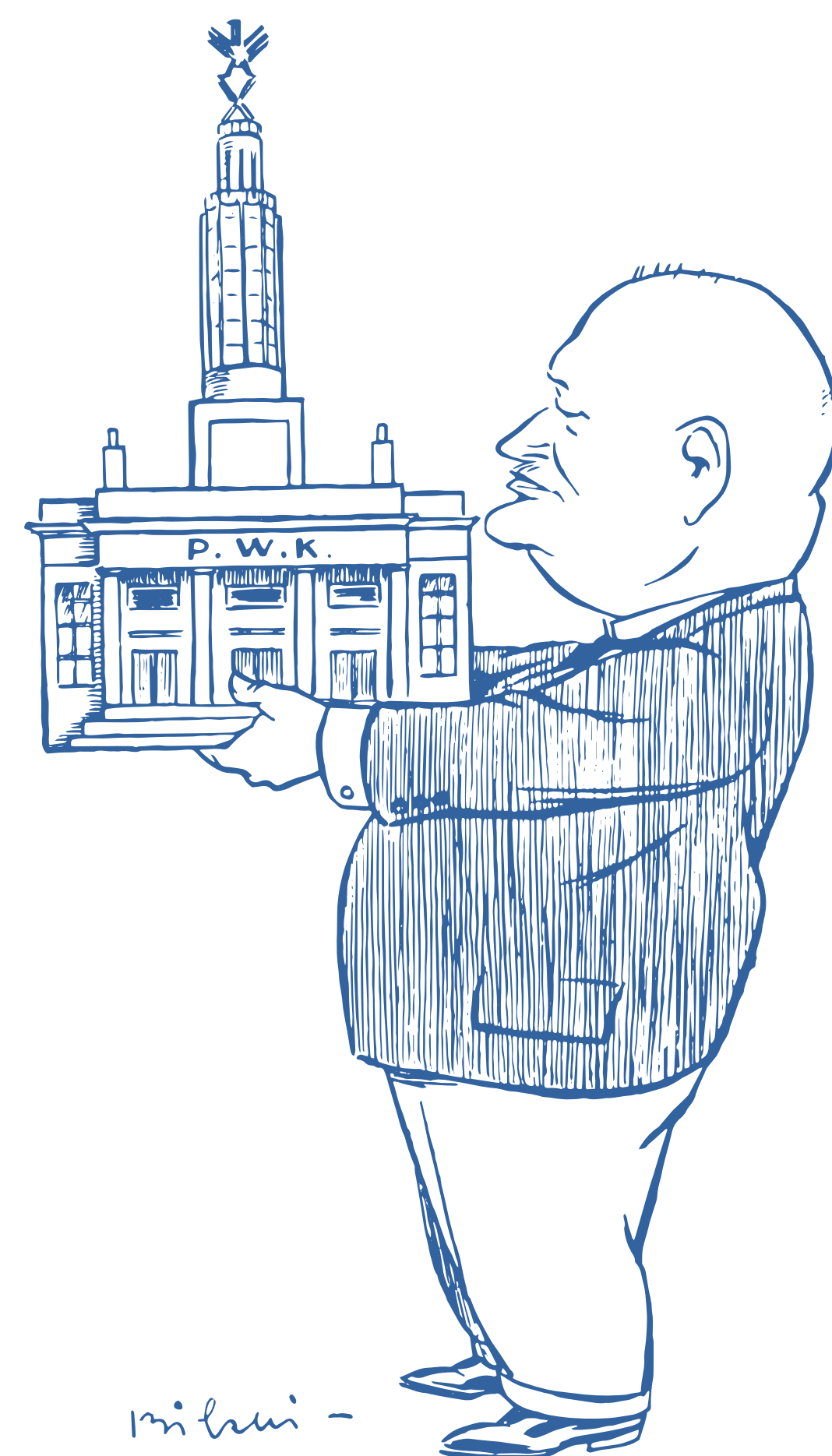

Prezydent Warszawy Zygmunt Słomiński (x), prezydent Poznania Cyryl Ratajski (1) i dyrektor Stanisław Wachowiak (2) na Powszechnej Wystawie Krajowej, 1929 r., ze zb. NAC

Mayor of Warsaw Zygmunt Słomiński (x), Mayor Cyryl Ratajski (1) and Director Stanisław Wachowiak (2) at the General National Exhibition, 1929, from the collection of the National Digital Archives

Karykatura prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego w Jednodniówce z okazji zjazdu b. uczniów Gimnazjum św. Marii Magdaleny z 1939 r., ze zb. Biblioteki Raczyńskich

Caricature of Mayor Cyryl Ratajski from a booklet marking the reunion of former pupils of St. Mary Magdalene High School, 1939, courtesy of the Raczyński Library

Wejście główne na Pewukę, w głębi Wieża Górnośląska, pocztówka z 1929 r., ze zb. T. Bonieckiego

Main entrance to Exhibition grounds with the Upper Silesia Tower in the background, postcard from 1929, from the collection of T. Boniecki

Powszechna Wystawa Krajowa zajęła teren 65 ha, na którym ustawiono 112 pawilonów ekspozycyjnych. Wiele z nich przeszło do historii jako wybitne osiągnięcia architektury. Najbardziej spektakularnym miejscem na Pewuce był zaprojektowany przez Rogera Sławskiego imponujący plac św. Marka. Wystawa była prezentacją dokonań kraju w pierwszej dekadzie po odzyskaniu niepodległości. Trwała 138 dni i odwiedziło ją ponad 4,5 mln gości. Stała się wielkim sukcesem organizacyjnym miasta i osobistym prezydenta Cyryla Ratajskiego, ale także największym wydarzeniem w międzywojennej historii Poznania i kraju.

Covering over 65 hectares, the General National Exhibition boasted 112 newly built pavilions, many of which went down in history as architectural landmarks. The main showpiece was the magnificent pl. Św. Marka (St. Mark Square), designed by Roger Sławski. The exhibition celebrated Poland's achievements in its first decade of regained independence. It ran for 138 days, drawing over 4.5 million visitors. It was not only a triumph of organisation for the city and a personal success for Mayor Ratajski, but also the largest event in the interwar history of Poznań, and indeed the entire country.

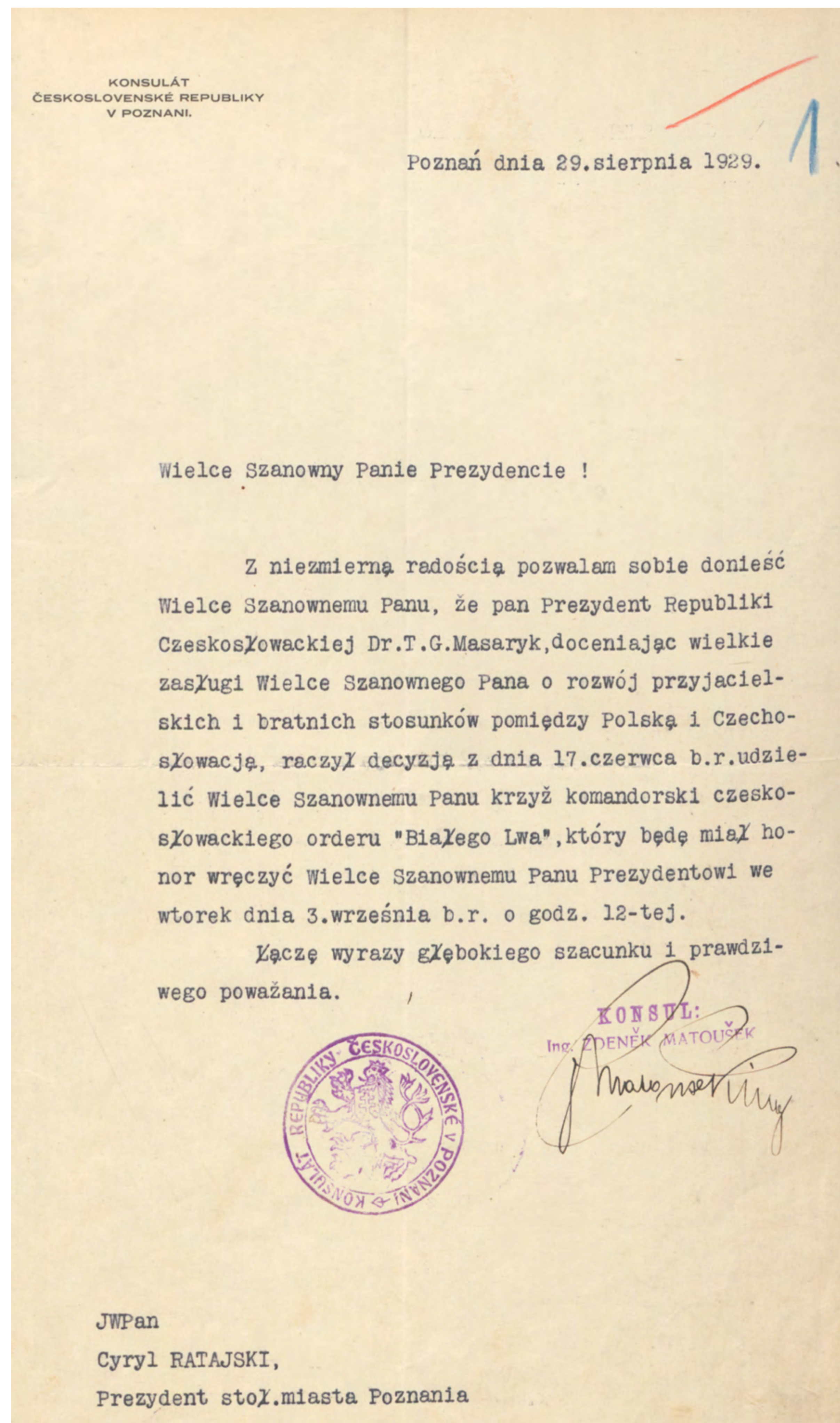
Kawaler Orderu Białego Lwa

Knight of the Order of the White Lion

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Pismo konsula Republiki Czechosłowacji w Poznaniu
Zdenka Matouška informujące o przyznaniu
Cyryłowi Ratajskiemu Orderu Białego Lwa,
29 sierpnia 1929 r., ze zb. APP

Letter from Zdenek Matoušek, Consul of the Czechoslovak
Republic in Poznań, notifying Cyryl Ratajski of the award
of the Order of the White Lion, 29 August 1929, photograph
from the collection of the State Archive in Poznań

Prezydent Cyryl Ratajski (3) i prezes Towarzystwa Polsko-Czechosłowackiego w Poznaniu Kazimierz Kierski (8)
na uroczystości z okazji 10-lecia Towarzystwa, 24 maja 1933 r., ze zb. NAC

President Cyryl Ratajski (3) and Kazimierz Kierski (8), President of the Polish-Czechoslovak Society in Poznań,
at the ceremony marking the Society's 10th anniversary, 24 May 1933, photograph from the collection
of the National Archives in Warsaw

W 1923 roku Cyryl Ratajski wraz z żoną Stanisławą znaleźli się w gronie założycieli Towarzystwa Polsko-Czechosłowackiego w Poznaniu. Ideą, która przyświecała inicjatorom powstania Towarzystwa, była chęć nawiązania bliskiej współpracy, aby przeciwstawić się kulturalnej i gospodarczej, ale także militarnej dominacji Niemiec. Ratajski był aktywnym członkiem Towarzystwa, organizował wyjazdy do Czechosłowacji,

wygłaszał przemówienia i podejmował czechosłowackich gości w Poznaniu. We wrześniu 1929 roku w imieniu prezydenta Republiki Czechosłowackiej konsul czeski w Poznaniu uhonorował Ratajskiego komandorią Orderu Białego Lwa, odznaczeniem przyznawanym obcokrajowcom za zasługi dla Republiki Czechosłowackiej. Uroczystość odbyła się w Sali Renesansowej ratusza.

Wręczenie prezydentowi Poznania Cyryłowi Ratajskiemu (x)
Orderu Białego Lwa, order wręczył konsul Zdenek Matoušek (xx),
3 września 1929 r., ze zb. NAC

Presentation of the Order of the White Lion to Mayor Cyryl
Ratajski (x) by Consul Zdenek Matoušek (xx), 3 September 1929,
photograph from the collection of the National Digital Archives

In 1923, Cyryl Ratajski and his wife Stanisława were among the founders of the Polish-Czechoslovak Society in Poznań. The Society's mission was to foster close cooperation between the two nations to counteract Germany's cultural, economic, and military domination. Ratajski played an active role, organising trips to Czechoslovakia, giving speeches, and hosting Czechoslovak guests in Poznań. In September 1929, on behalf of the President of the Czechoslovak Republic, the Czech consul in Poznań awarded Ratajski the Commander's Cross of the Order of the White Lion, a decoration bestowed on foreigners for services to the Republic. The ceremony took place in the Renaissance Hall of the Town Hall.

Towarzystwo Gimnastyczne Sokół

The Sokół Gymnastics Society

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Prezydent Poznania Cyryl Ratajski odbiera przed ratuszem na Starym Rynku defiladę druhow przybyłych na Wszechsłowiński Zlot Sokoła w Poznaniu w czerwcu 1929 r., ze zb. Biblioteki Kórnickiej

Mayor Cyryl Ratajski receiving the parade of Sokół members during the All-Slavic Sokół Rally in Poznań in front of the Town Hall in the Old Market Square, June 1929, photograph from the collection of the Kórnik Library

W czasie studiów na uniwersytecie berlińskim Cyryl Ratajski został członkiem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, organizacji propagującej sport i zdrowy styl życia, ale także kształtującej świadomych obywateli. W czasie pełnienia obowiązków prezydenckich Ratajski miał mniej czasu na działalność w Towarzystwie, ale chętnie patronował zlotom sokołów organizowanym w Poznaniu.

W czerwcu 1929 roku na Wszechsłowiński Zlot Sokołów pod jego protektorem zjechało do miasta 25 tys. zawodników z całego świata. Ratajski odebrał imponującą defiladę druhow na stopniach ratusza. Wdzięczne sokoły w listopadzie i grudniu 1929 roku przyznały Ratajskiemu dyplom członka honorowego poznańskiego Sokoła oraz odznakę ogólnopolskiego ruchu sokolego.

Dyplom Odznaki Sokolej Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” w Polsce przyznanej Cyrylowi Ratajskiemu 1 grudnia 1929 r., ze zb. BR

Certificate of the Sokół Badge of the Sokół Union of Gymnastics Societies in Poland awarded to Cyryl Ratajski, 1 December 1929, photograph from the collection of Kórnik Library

While studying at the University of Berlin, Cyryl Ratajski joined the Sokół Gymnastics Society, an organisation dedicated to the promotion of physical fitness, a healthy lifestyle, and the dissemination of knowledge within local communities. Ratajski's mayoral duties often prevented him from being actively involved in the Society's work, but he was always willing to lend his patronage to Sokół events in Poznań. In June 1929, some 25,000 athletes from around the world came to the city for the All-Slavic Sokół Rally, held under his patronage. Ratajski received the dazzling parade of Sokół members on the steps of the Town Hall. Later, in November and December 1929, grateful members awarded honorary membership of the Poznań branch of Sokół and a badge of the national Sokół movement to Ratajski.

Dyplom członka honorowego Związku Towarzystw Gimnastycznych „Sokół” Poznań Śródmieście, 6 listopada 1929 r., ze zb. BR

Certificate of honorary membership of the Sokół Union of Gymnastics Societies, Poznań Śródmieście, 6 November 1929, photograph from the collection of Raczyński Library

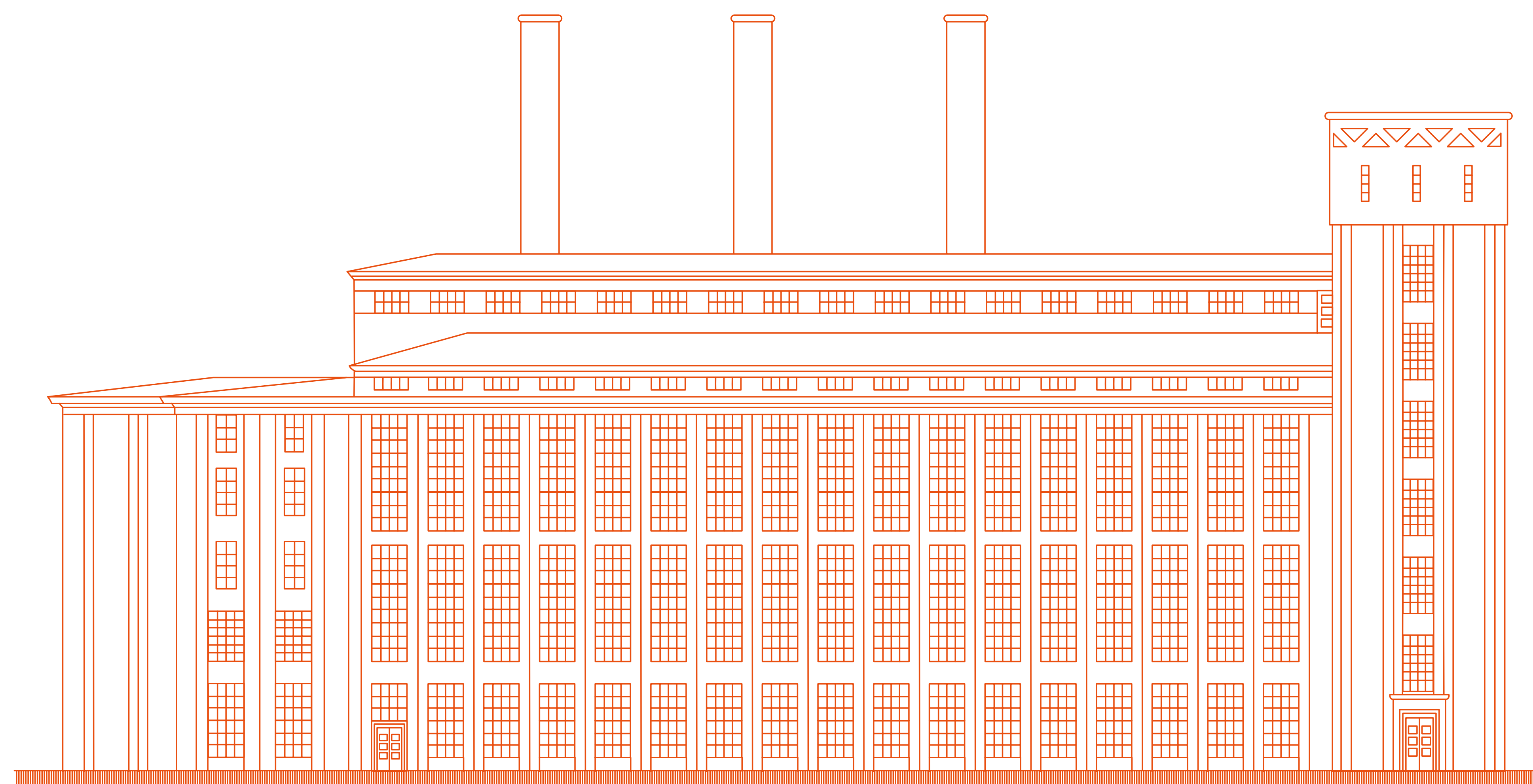
Elektrownia miejska

Municipal power plant

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Elektrownia Garbary, elewacja zachodnia, proj. Stefan Cybichowski

Garbary Power Plant, west view, designed by Stefan Cybichowski

W 1920 roku dyrekcja elektrowni na Grobli zgłosiła magistratowi pilną potrzebę budowy nowego zakładu, ponieważ istniejący obiekt osiągnął granice wydajności. Pięć lat później rozpoczęto budowę elektrowni Garbary. Pod inwestycję magistrat przeznaczył teren dawnego Fortu Czecha na Ostrowie Tumskim, blisko torów kolejowych i rzeki, co ułatwiało transport węgla i chłodzenie turbin. Wykonanie projektu zlecono Spółce Akcyjnej Siła i Światło, a ta zaprosiła do współpracy architekta Stefana Cybichowskiego. W listopadzie 1929 roku oddano do użytku kotłownię, maszynownię, rozdzielnię i oczyszczalnię wody chłodzącej. Otwarcie obiektu, symbolu nowoczesności i rozkwitu miasta, nastąpiło 23 listopada 1929 roku. Przemówienie wygłosił prezydent Cyryl Ratajski. Powiedział m.in.: „Na miejscu, gdzie stała warownia pruska, wzniesiono potężną świątynię pracy”. Turbiny elektrowni Garbary pracowały do 2002 roku.

In 1920, the management of the Grobla power plant informed the city council that a new facility was urgently needed, as the existing one had reached full capacity. Five years later, construction began on the Garbary power plant. The site chosen by the city council was the former Czech Fort on Cathedral Island, conveniently located in near both a railway line and the river, ideal for coal deliveries and turbine cooling. The contract went to Spółka Akcyjna Siła i Światło (Power and Light Joint Stock Company), which commissioned the design to architect Stefan Cybichowski. By November 1929, the boiler house, engine room, switchgear, and cooling water treatment plant were up and running. The plant, a proud symbol of Poznań's modernity and prosperity, was officially opened on 23 November 1929. In his opening speech, Mayor Ratajski remarked: "On the site where the Prussian stronghold once stood, a mighty temple to work has been erected." The Garbary power plant remained in operation until 2002.

Maszynownia elektrowni Garbary, 1929
[w:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929*

Engine house of the Garbary Power Plant, 1929
[in:] *Księga pamiątkowa miasta Poznania, Poznań 1929*

Wieża węglowa elektrociepłowni Garbary, fot. z 2016 r.,
D. Książkiewicz-Bartkowiak

Coal tower of the Garbary Combined Heat and Power Plant, 2016, D. Książkiewicz-Bartkowiak

Wizyta burmistrza Wilmsa

Visit by Mayor Wilms

Ostatni niemiecki burmistrz Poznania dr Wilms (w kapeluszu) z żoną w towarzystwie prezydenta Poznania Cyryla Ratajskiego (siedzi naprzeciwko Wilmsa) w czasie pobytu państwa Wilmsów w Poznaniu w czerwcu 1934 r., ze zb. NAC

Last German Mayor of Poznań, Dr Ernst Wilms (wearing a hat) with his wife, accompanied by Mayor Cyryl Ratajski (seated opposite Wilms), during the Wilms family visit to Poznań, June 1934, photograph from the collection of the National Digital Archives

12 czerwca 1934 roku do Poznania przybył ostatni niemiecki burmistrz miasta Ernst Wilms z żoną. Przyjechali na grób syna, który urodził się w Poznaniu, tu zmarł i został pochowany na cmentarzu św. Wojciecha. Być może Wilmse kierowały też względy sentymentalne – zarządzał Poznaniem ponad 15 lat. Wcześniej wysłał list do Cyryla Ratajskiego, w którym poinformował go o zamiarze złożenia wizyty w Poznaniu. Ratajski nie był germanofobem, bał się gospodarczej i militarnej dominacji Niemiec, ale kulturę niemiecką cenił, niemniej nie była to dla niego sytuacja komfortowa. Wymyślił zatem strategię, która miała nieco ten dyskomfort złagodzić – zaprosił Wilmsa do Poznania, ugościł, a potem pokazał, jak miasto przez kilkanaście lat po odzyskaniu niepodległości pod polskimi rządami wypiękniało.

On 12 June 1934, Poznań's last German mayor, Ernst Wilms, visited the city with his wife. The couple came to see the grave of their son, who had been born and died in Poznań, and was buried in St. Adalbert's Cemetery. Wilms may also have been drawn back by sentiment – he had governed Poznań for over 15 years. Before his arrival, he wrote to Mayor Ratajski announcing his intention to visit. Ratajski, though wary of Germany's economic and military ambitions, was not anti-German and held German culture in high esteem. Still, feeling uneasy about the meeting, he devised a plan to ease the awkwardness: he welcomed Wilms to the city, entertained him, and then showed him how much Poznań had flourished in the dozen or so years since returning to Polish rule.

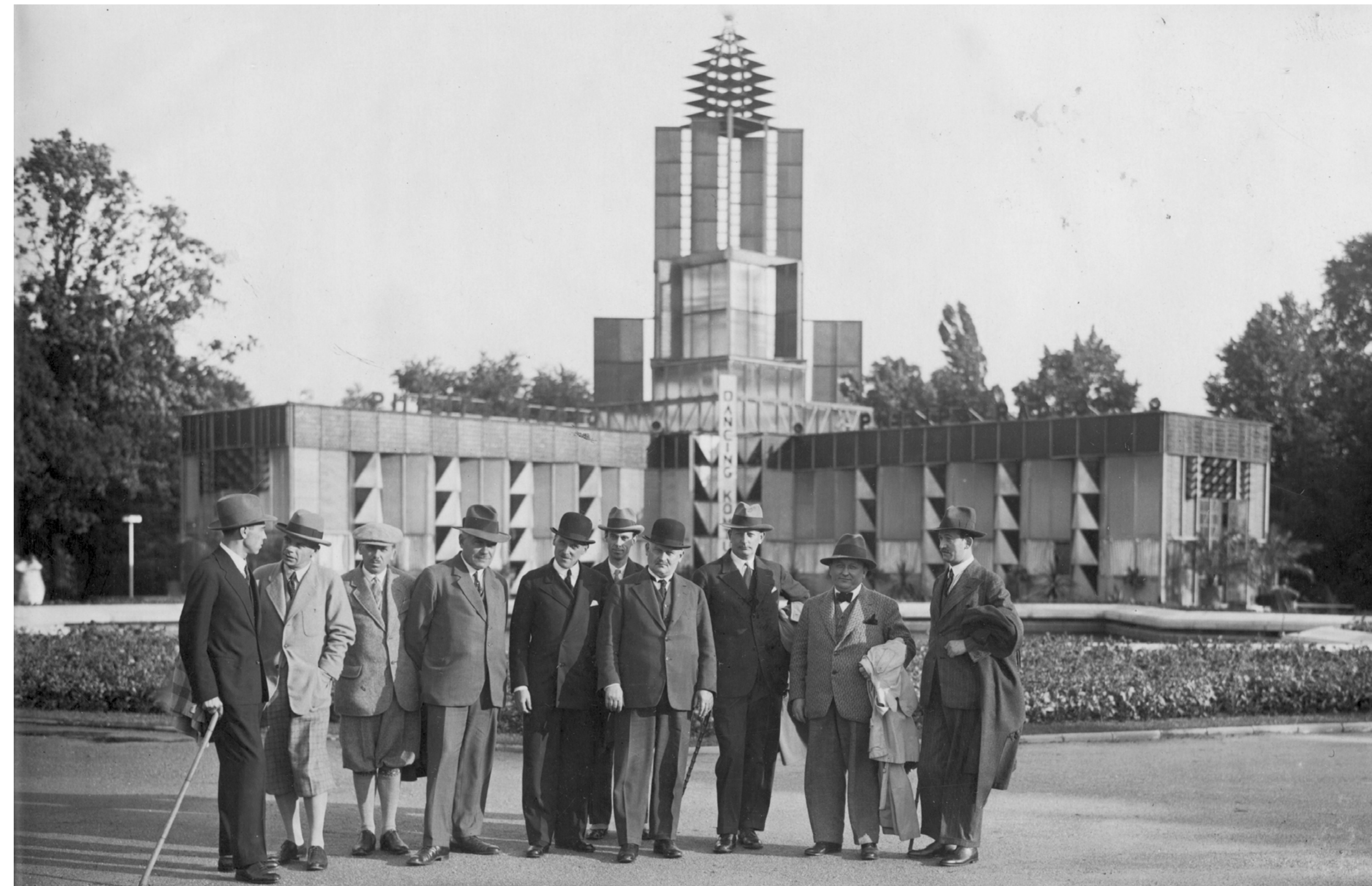
SS Poznań

SS Poznań

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Cyryl Ratajski (czwarty od prawej) i uczestnicy posiedzenia Rady Głównej Żegluga Polskiej na Wystawie Komunikacyjnej w Poznaniu, w głębi pałac hut szklanych zbudowany na Pewukę, fot. z 26 lipca 1930 r., ze zb. NAC

Cyryl Ratajski (fourth from right) with participants of the Main Council meeting of Żegluga Polska at the Transport Exhibition in Poznań; in the background, a glassworks palace built on the grounds of the General National Exhibition, 26 July 1930, photograph from the collection of the National Digital Archives

Cyryl Ratajski był prezesem zarządu Państwowego Przedsiębiorstwa „Żegluga Polska”. W styczniu 1927 roku pojechał do Gdyni na uroczystość podniesienia bandery na zbudowanym we francuskiej stoczni i zakupionym przez Żeglugę Polską statku handlowym SS Poznań. Statek był nazywany szczęśliwym. Przetrwał drugą wojnę światową, pływał 50 lat, zezłomowano go w 1975 roku.

As chairman of the board of the state-owned Enterprise Żegluga Polska, Cyryl Ratajski travelled to Gdynia in January 1927 for the flag-raising ceremony of SS Poznań, a merchant vessel built in a French shipyard and purchased for the Żegluga Polska fleet. The ship quickly earned a reputation as a “lucky” one as it survived the entirety of World War II. SS Poznań remained in service for half a century and was finally scrapped in 1975.

Imieniny prezydenta

The Mayor's Name Day

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

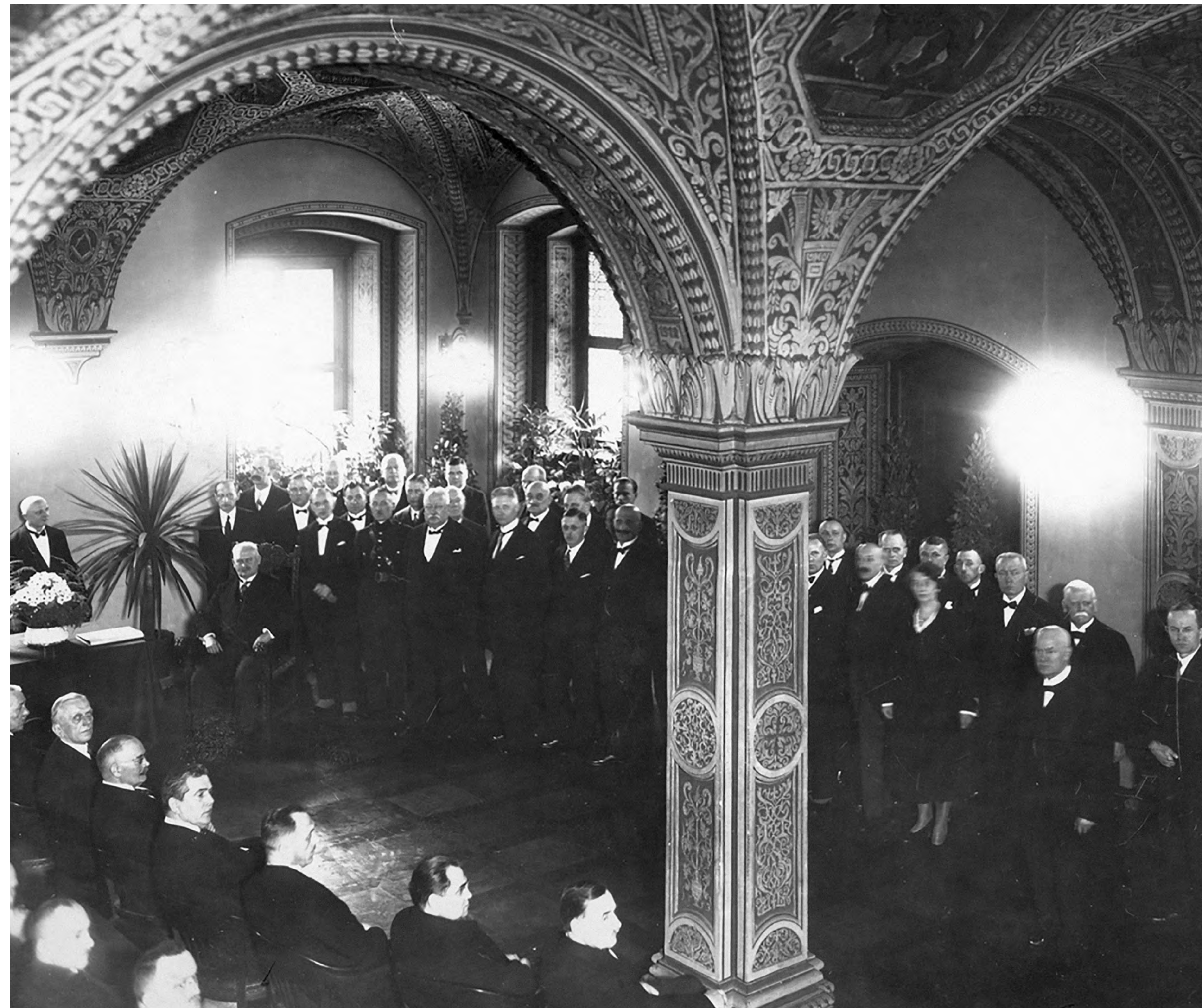
2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

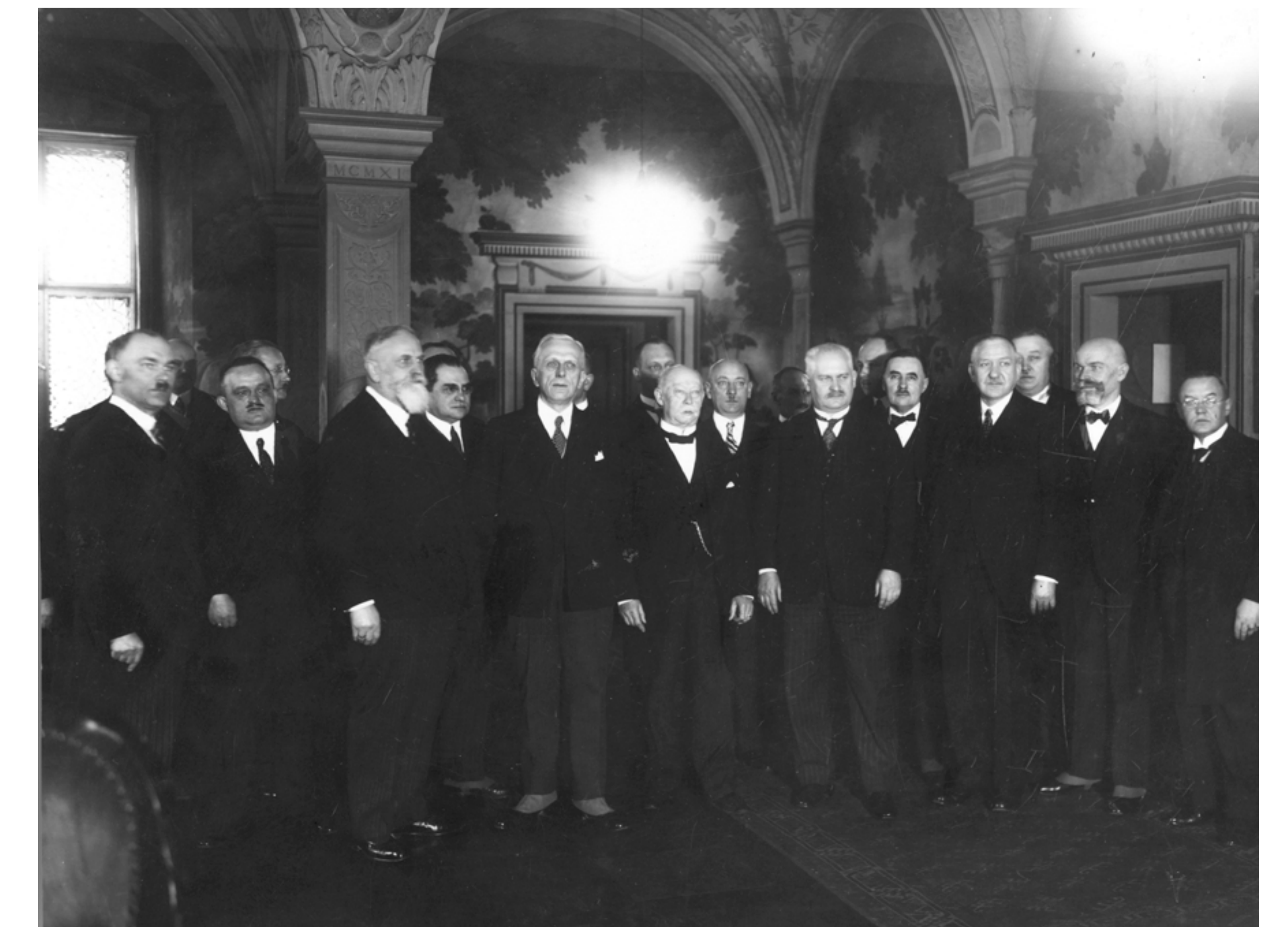
Prezydent Cyryl Ratajski (siedzi) i artysta malarz Stanisław Kotowicz-Gilewski z namalowanym przez niego obrazem, prezentem imieninowym dla prezydenta od urzędników magistrackich, fot. z 16 marca 1930 r., ze zb. NAC

President Cyryl Ratajski (seated) with painter Stanisław Kotowicz-Gilewski, with a portrait he had painted, presented to Ratajski as a name day gift from city officials, 16 March 1930, photograph from the National Digital Archives

Imieniny Cyryla Ratajskiego (siedzi w fotelu w głębi) w Sali Renesansowej ratusza, fot. z 16 marca 1930 r., ze zb. NAC

Cyryl Ratajski's name day (seated in an armchair in the background) in the Renaissance Hall of the Town Hall, 16 March 1930, photograph from the National Digital Archives

Prezydent Cyryl Ratajski (szósty od prawej) ze współpracownikami z magistratu w czasie obchodów swoich imienin w Sali Renesansowej ratusza, fot. z 16 marca 1930 r., ze zb. NAC

Mayor Cyryl Ratajski (sixth from right) with his municipal office staff during name day celebrations in the Renaissance Hall of the Town Hall, 16 March 1930, photograph from the National Digital Archives

Podobno Cyryl Ratajski lubił otaczać się splendorem i nie widział w tym nic złego, wprost przeciwnie – uważał, że prezydent miasta na wydatkach reprezentacyjnych nie powinien oszczędzać. W swojej służbowej willi przy ul. Chopina, w której znajdowała się część oficjalna i mieszkanie Ratajskich, oraz w Sali Złotej ratusza wydawał liczne bankiety i przyjęcia

dla poznańskich elit i goszczących w Poznaniu polityków i artystów. Prezydenckie rauty słynęły z doskonałych dań i trunków, które dostarczała restauracja hotelu Bazar. Urzędnicy magistraccy, znając słabość prezydenta do wystawności, z równym rozmachem organizowali jego imieniny, które obchodził 18 marca. Prezydent za wino płacił z własnej kieszeni.

Ratajski was reputed to enjoy a touch of grandeur and saw no harm in it. Indeed, he believed a mayor should not be overly frugal when it came to hospitality. In his villa on ul. Chopina, which housed both the mayoral offices and the Ratajski family's private quarters, and in the Golden Hall of the Town Hall, he would host lavish banquets and receptions for Poznań's elite, as well as visiting politicians and artists. These mayoral banquets were known for their exquisite foods and drinks provided by the Bazar hotel restaurant. Well aware of the mayor's fondness for elegant entertaining, city officials marked his name day on 18 March with celebrations of equal splendour. The mayor graciously received guests, greetings, and gifts while insisting on footing the bill for the wine himself.

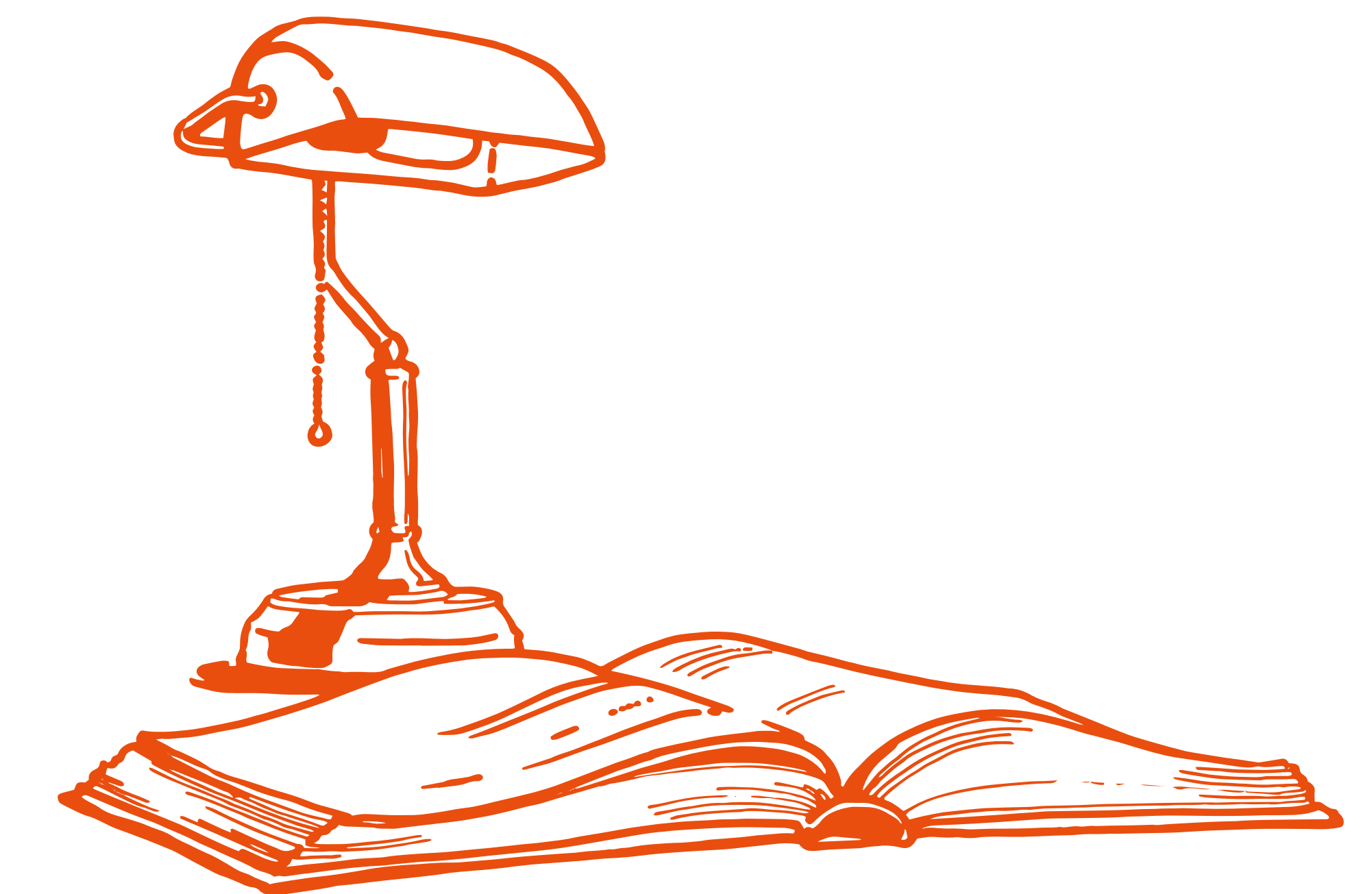
Biblioteka Jana Kasprowicza

The Jan Kasprowicz Library

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Prezydent Cyryl Ratajski, rodzina poety i goście w czasie uroczystości otwarcia Biblioteki Jana Kasprowicza w Muzeum Miejskim, 9 października 1930 r., ze zb. NAC

Mayor Cyryl Ratajski with the poet's family and guests attending the opening of the Jan Kasprowicz Library at the Municipal Museum, 9 October 1930, National Digital Archives

W 1926 roku w willi Harenda w Zakopanem zmarł Jan Kasprowicz, młodopolski poeta i absolwent poznańskiego Gimnazjum św. Marii Magdaleny. Po jego śmierci rodzina postanowiła przekazać bibliotekę poety do Lwowa, w którym Kasprowicz mieszkał ponad 35 lat, ale miasto nie było nią zainteresowane. W tej sytuacji księgozbiór zaoferowano Poznaniowi. Propozycja spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem prezydenta Ratajskiego i członków magistratu. W Muzeum Miejskim w ratuszu wydzielono specjalne pomieszczenia, sprowadzeni spod Tatr

górale odtworzyli pracownię poety, z Harendy przywieziono meble i książki. 12 listopada 1929 roku wdowa Maria Kasprowiczowa podpisała akt darowizny, a 9 października 1930 roku prezydent Cyryl Ratajski uroczystie Bibliotekę Jana Kasprowicza otworzył. W czasie drugiej wojny światowej zbiory uległy prawie całkowitemu zniszczeniu, ocalałą część przekazano do Muzeum Jana Kasprowicza w Inowrocławiu, miejscu urodzin poety.

When Jan Kasprowicz, poet, member of the Young Poland literary movement, and alumnus of St. Mary Magdalene High School in Poznań, died in 1926 in his Harenda villa in Zakopane, his family decided to donate his library to Lviv, where Kasprowicz had lived for over 35 years. Lviv, however, declined the offer, and the collection was then put forward to Poznań. Mayor Ratajski and the city council accepted enthusiastically. Special rooms were prepared in the Municipal Museum in the Town Hall; highlanders from the Tatra Mountains were

brought in to recreate the poet's study, complete with furniture and books brought from Harenda. On 12 November 1929, Kasprowicz's widow, Maria Kasprowiczowa, signed the deed of donation, and on 9 October 1930, Ratajski officially opened the Jan Kasprowicz Library. Tragically, most of the collection was destroyed during World War II. The surviving parts of the collection were transferred to the Jan Kasprowicz Museum in Inowrocław, the poet's birthplace.

Pomnik Wilsona

Wilson Statue

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Powitanie wdowy po prezydencie Stanów Zjednoczonych Edith Wilson (czwarta od lewej) na dworcu w Poznaniu, drugi z prawej prezydent Cyryl Ratajski, pierwszy z prawej twórca pomnika Wilsona rzeźbiarz Gutzon Borglum, fot. z 1 lipca 1931 r., ze zb. NAC

Edith Wilson, widow of the former US President (fourth from left), welcomed at Poznań railway station by President Cyryl Ratajski (second from right) and sculptor Gutzon Borglum, the artist behind the Wilson statue (far right), 1 July 1931, photograph from the National Digital Archives

W 1926 roku ogród botaniczny na Łazarzu przemianowano na park imienia prezydenta Stanów Zjednoczonych Thomasa Woodrowa Wilsona jako wyraz wdzięczności za jego wkład w odzyskanie niepodległości. Dwa lata później władze Poznania z prezydentem Ratajskim postanowiły postawić w parku pomnik Wilsona, licząc na zacieśnienie przyjacielskich kontaktów z Ameryką, ale także na pozyskanie atrakcyjnych kredytów dla miasta. Pomnik podarował Poznaniowi Ignacy Jan Paderewski, którego Cyryl Ratajski

poznał w 1924 roku, kiedy kompozytor odbierał doktorat honoris causa Uniwersytetu Poznańskiego. Od tego czasu obaj panowie prowadzili ożywioną korespondencję. Twórcą pomnika był amerykański rzeźbiarz Gutzon Borglum. Monument odsłonięto 4 lipca 1931 roku w obecności żony byłego prezydenta Edith Wilson, prezydenta RP Ignacego Mościckiego i Cyryla Ratajskiego. Paderewski nie przyjechał. W liście do Ratajskiego nieobecność tłumaczył chorobą żony. Pomnik Wilsona zniszczyli hitlerowcy.

Prezydent RP Ignacy Mościcki i prezydent Poznania Cyryl Ratajski na uroczystości odsłonięcia pomnika Wilsona w parku jego imienia 4 lipca 1931 r., fot. W. Kowalczyk, ze zb. WMP

President Ignacy Mościcki and Mayor Cyryl Ratajski at the unveiling of the Wilson statue, Wilson Park, 4 July 1931, photograph by W. Kowalczyk, courtesy of Wydawnictwo Miejskie Poznań

In 1926, the botanical garden in the Łazarz district was renamed in honour of US President Thomas Woodrow Wilson, in recognition of his role in helping Poland regain independence. Two years later, under Mayor Ratajski's leadership, a statue of Wilson was commissioned – not only as a gesture of friendship towards America but also in hopes of securing favourable loans for the city. The statue, a gift from Ignacy Jan Paderewski, was sculpted by the American artist Gutzon Borglum. Ratajski had

first met Paderewski in 1924 when the composer received an honorary doctorate from the University of Poznań. The two men had maintained a lively correspondence ever since. The statue was unveiled on 4 July 1931 in the presence of Wilson's widow, Edith Wilson, Poland's President Ignacy Mościcki, and Mayor Ratajski. Paderewski, prevented from attending by his wife's illness, sent a letter of regret to Ratajski. The statue was later destroyed by the Nazis.

Frankofil

The Francophile

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Przyjęcie wydane przez Cyryla Ratajskiego (stoi piąty od lewej w pierwszym rzędzie) na cześć gości francuskich przybyłych na Targi Poznańskie w 1933 r., ze zb. NAC

Reception hosted by Cyryl Ratajski (fifth from left, front row) in honour of French guests visiting the Poznań Trade Fair in 1933, from the collection of the National Digital Archives

Poznań w dwudziestoleciu międzywojennym był jednym z najsilniejszych ośrodków kultury francuskiej w kraju. Zawdzięczał to obecności w mieście konsulatu Francji i prezydentowi Cyrylowi Ratajskiemu, który kochał wszystko, co francuskie – kulturę, język, obyczaje, a prawdopodobnie także kuchnię. Nie wiadomo, czy znał Francję, na pewno był w Paryżu w 1919 roku, dokąd wysłał go Komisariat Naczelnej Rady Ludowej, by Komitetowi Narodowemu Polskiemu

zdał relację z wydarzeń w byłym zaborze pruskim. Być może wtedy nawiązał znajomości, które w czasie jego prezydentury zaowocowały ożywionymi kontaktami z paryskimi samorządowcami. Delegacje radnych Paryża przyjeżdżały do Poznania kilkakrotnie, zawsze gorąco witane przez Ratajskiego. Prezydent pokazywał gościom Targi, oprowadzał po muzeach, wyprawiał bale w Bazarze i przyjęcia wśród egzotycznych roślin w palmiarni.

Powitanie delegacji radnych Paryża na dworcu kolejowym w Poznaniu, pierwszy od prawej prezydent Poznania Cyryl Ratajski, dalej prezes Rady Miejskiej Paryża baron Lamoureux de Fontenay i konsul francuski w Poznaniu Jean Jacques Serre, fot. z czerwca 1933 r., ze zb. NAC

Receipt of a delegation of Paris councillors at Poznań railway station, with Mayor Ratajski (far right), and next to him, Mayor of Paris Baron Lamoureux de Fontenay, and French Consul in Poznań, Jean Jacques Serre, June 1933, photograph from the collection of the National Digital Archives

In the interwar period, Poznań stood out as one of Poland's foremost hubs of French culture. This was thanks in large part to the presence of the French Consulate and to Mayor Ratajski, who had a marked fondness for all things French – the culture, language, customs, and one suspects, French cuisine. It is not certain whether Ratajski knew France well, though he had certainly visited Paris in 1919, sent there by the Supreme People's Council to brief the Polish National Committee

on developments in the former Prussian partition. It may have been during that trip that he struck up acquaintances which, during his time as mayor, blossomed into lively relations with Parisian municipal officials. Delegations of Paris councillors visited Poznań several times, always given a warm reception by the Mayor. Ratajski would show them around the Trade Fair and the museums, host grand balls at the Bazaar, and hold receptions among exotic plants in the palm house.

Koniec prezydentury

End of Mayorship

Pożegnanie radcy miejskiego Tadeusza Szulca w Sali Królewskiej ratusza, czwarty od lewej prezydent Erwin Więckowski, obok jego poprzednik Cyryl Ratajski, obok niego Tadeusz Szulc, fot. z 7 marca 1936 r. [w:] *Władze miasta Poznania*, t. II: 1793–2003, Poznań 2003

Farewell of city councillor Tadeusz Szulc in the Royal Hall of the Town Hall, Mayor Erwin Więckowski (fourth from left), next to him his predecessor Cyryl Ratajski, and next to Ratajski Tadeusz Szulc, 7 March 1936, [in:] *Władze miasta Poznania*, vol. II: 1793–2003, Poznań 2003

Kolejna, trzecia już kadencja Cyryla Ratajskiego na stanowisku prezydenta Poznania upływała 26 kwietnia 1934 roku, ale wybory nowego władarza miasta odbyły się już 7 czerwca 1933 roku. Jako jedyną zgłoszono kandydaturę urzędującego prezydenta i przystąpiono do głosowania. Na 52 oddane głosy Ratajski uzyskał 41 i tym samym został wybrany na kolejną

kadencję. Decyzji poznańskich radnych nie uznał ówczesny minister spraw wewnętrznych, kandydatury nie zatwierdził i mianował komisarycznym, tymczasowym prezydentem płk. Erwina Więckowskiego. Cyryl Ratajski jeszcze kilka miesięcy po zakończeniu kadencji pełnił swoją funkcję, ustąpił ze stanowiska 2 października 1934 roku. Był prezydentem Poznania 12 lat.

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Relacja „Kurjera Poznańskiego” z posiedzenia Rady Miejskiej Poznania, na którym dokonano wyboru prezydenta Cyryla Ratajskiego na kolejną kadencję, 8 czerwca 1933 r., ze zb. Biblioteki Kórnickiej

Kurier Poznański coverage of the Poznań City Council meeting at which Cyryl Ratajski was re-elected mayor, 8 June 1933, photograph from the collection of Kórnik Library

While Cyryl Ratajski's third term as Mayor of Poznań formally ended on 26 April 1934, the election for his successor would not be held until 7 June 1933. In that vote, the incumbent was the only candidate nominated. Receiving 41 of the 52 votes cast, Ratajski secured another term. However, the Minister of Internal Affairs at the time refused to confirm the city council's choice, declining to approve Ratajski and instead appointing Colonel Erwin Więckowski as acting mayor. Ratajski continued in office for several months after his term had expired, finally stepping down on 2 October 1934. By then, he had served for twelve years.

Wojna

The War

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

2025

Zjazd byłych wychowanków Gimnazjum św. Marii Magdaleny, wśród nich m.in. marszałek sejmu Wojciech Trąmbczyński (w fotelu) i Cyryl Ratajski (trzeci z prawej), fot. z maja 1939 r., ze zb. NAC

A reunion of former pupils of St. Mary Magdalene High School, including Speaker of the Parliament Wojciech Trąmbczyński (seated) and Cyryl Ratajski (third from right), May 1939, photograph from the collection of the National Digital Archives

W 2. połowie lat 30. XX wieku po odejściu z ratusza Cyryl Ratajski mógł więcej czasu poświęcić działalności w różnych stowarzyszeniach i organizacjach. Po wybuchu drugiej wojny światowej i ucieczce komisarzycznego prezydenta Tadeusza Ruge i jego urzędników na kilka dni wrócił na urząd prezydenta Poznania. 11 września Niemcy zażądali od niego wyznaczenia zakładników, którzy mieli zagwarantować swoim życiem bezpieczne wkroczenie Wehrmachtu do Poznania. Ratajski tego polecenia nie wykonał,

za to wyznaczył siebie. 12 września został zmuszony do przekazania władzy okupantowi, ale oddał ją na swoich warunkach – nie zgodził się na publiczne przekazanie symbolicznych kluczy do miasta. Wkrótce przez obóz na Główniej trafił do Generalnej Guberni. W 1940 roku został delegatem Rządu RP na kraj, miał tworzyć struktury cywilnej administracji kraju i podwaliny pod państwo podziemne. Po dwóch latach podał się do dymisji, był już wtedy poważnie chory.

Administrator majątku Laski Stanisław Burzyński, kurator Fundacji Nauka i Praca im. dr. H. Święcickiego Cyryl Ratajski oraz zarządca lasów Fundacji, inż. leśnik Feliks Osiński, fot. z 1934 r., ze zb. Biblioteki Raczyńskich

Laski estate administrator Stanisław Burzyński, patron of the Dr H. Święcicki Science and Work Foundation Cyryl Ratajski and the Foundation's forest manager, forest engineer Feliks Osiński, 1934, photograph from the collection of Raczyński Library

In the latter half of the 1930s, after leaving the Town Hall, Cyryl Ratajski was able to devote more time to his work with various associations and organisations. When World War II broke out and acting mayor Erwin Więckowski, together with his officials, fled the city, Ratajski briefly resumed the role of mayor for a few days. On 11 September, the Germans demanded that he name hostages whose lives would guarantee the safe entry of the Wehrmacht into Poznań. Ratajski refused, offering himself in their stead.

On 12 September, he was forced to hand over authority to the occupiers, but he did so on his own terms, pointedly refusing to stage a public handover of the symbolic keys to the city. Soon afterwards, he was sent to the General Government via the camp on ul. Główna. In 1940, he was appointed as the delegate of the Polish Government-in-Exile, charged with setting up the country's civil administration and laying the groundwork for the underground state. After two years, seriously ill, he resigned from the post.

Ostatnie lata

Final years

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Cyryl Ratajski z siostrzenicą Sławutą Zoll przed swoją willą w Puszczykówku w marcu 1940 r., ze zb. A. Zarzyckiego

Cyryl Ratajski with his niece Sławutą Zoll in front of his villa in Puszczykowo, March 1940, photograph from the collection of A. Zarzycki

Cyryl Ratajski zmarł 19 października 1942 roku w Warszawie. Nie wytrzymało jego chore serce. W warszawskim mieszkaniu Reiterów, gdzie spędził ostatnie dni, pożegnało go kilka osób – żona Stanisława, jej siostra Halina Rozmiarkowa i bp Stanisław Adamski. Na wiadomość o śmierci Ratajskiego do mieszkania przybył dowódca Armii Krajowej gen. Stefan Grot-Rowecki i oddał mu honory. Prezydenta pochowano w tajemnicy na Powązkach pod przybranym nazwiskiem Celestyna Radwańskiego.

Cyryl Ratajski died on 19 October 1942 in Warsaw, his ailing heart finally giving out. In the Warsaw flat of the Reiter family, where he had spent his final days, he was bid farewell by a small group – his wife Stanisława, her sister Halina Rozmiarkowa, and Bishop Stanisław Adamski. On learning of his death, Home Army commander General Stefan Grot-Rowecki came to the flat to pay his respects. The former mayor was buried secretly at Powązki Cemetery under the assumed name of Celestyn Radwański.

Pamięć

Remembrance

ROK CYRYLA RATAJSKIEGO

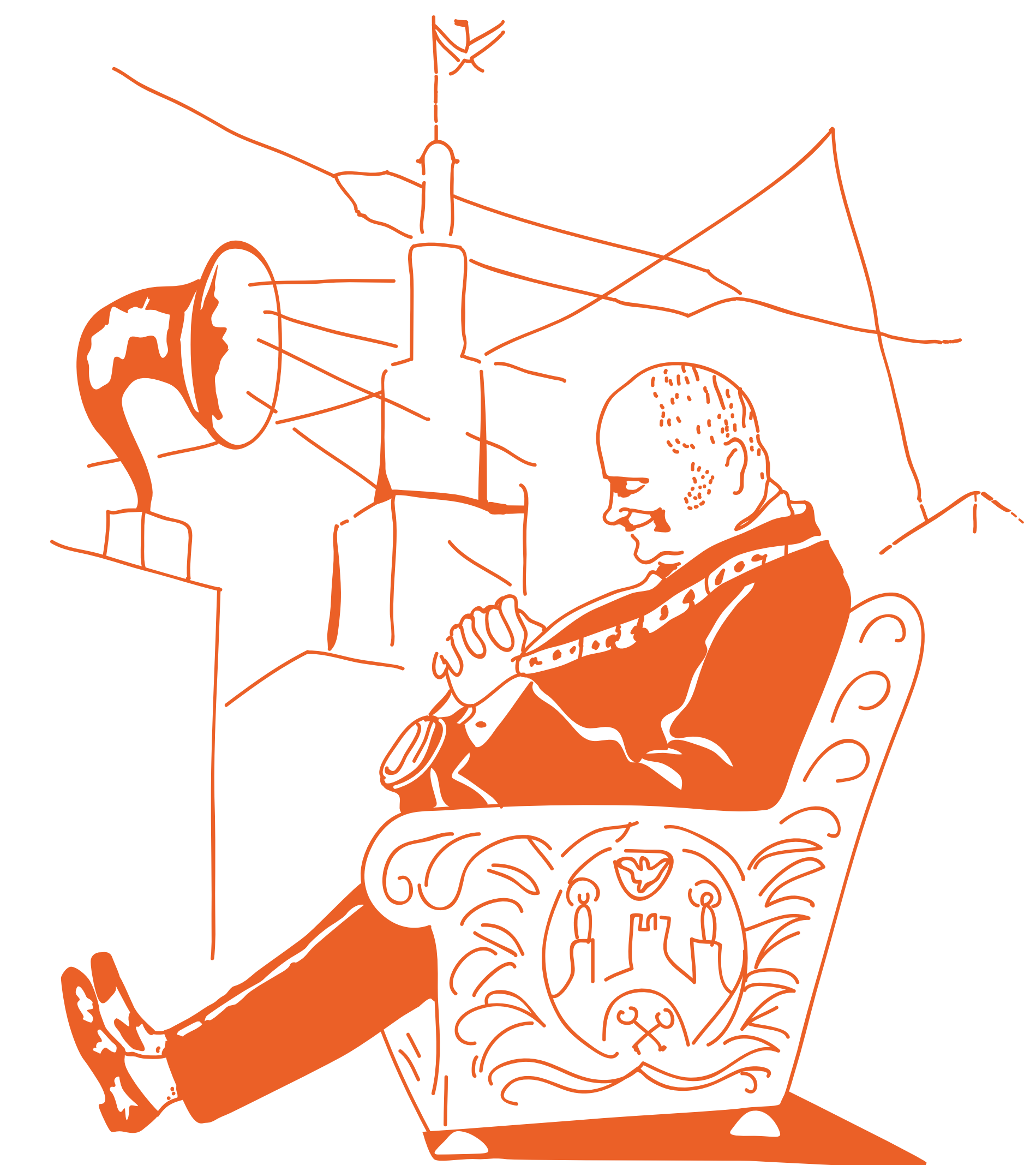
2025

THE YEAR OF CYRYL RATAJSKI

Pomnik prezydenta Ratajskiego
na pl. Andersa, fot. z 2025 r.
G. Dembiński

Monument to Major Ratajski
on pl. Andersa, photo from 2025,
G. Dembiński

Karykatura Cyryla Ratajskiego w numerze „Tygodnika Radjowego”
poświęconego Pewuce, 1929 r., ze zb. Biblioteki Kórnickiej

Caricature of Cyryl Ratajski in an issue of *Tygodnik Radjowy*
devoted to the General National Exhibition, 1929,
from the collection of the Kórnik Library

Po drugiej wojnie światowej pamięć o Cyrylu Ratajskim na długie lata zaginęła. Do władzy w kraju doszli komuniści, dla których przedstawiciel przedwojennego establishmentu sprawujący ważne funkcje w administracji państwowej i lokalnej II RP był postacią zbyt niewygodną, aby pozwolić rosnąć jego legendzie. W 1962 roku rodzina prezydenta w tajemnicy ekshumowała jego doczesne szczątki i przewiozła do Poznania. Ratajskiego pochowano na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan

na Wzgórzu św. Wojciecha. Dopiero w latach 90. XX wieku w wyniku transformacji ustrojowej pojawił się sprzyjający klimat, aby na nowo zdefiniować doniosłą rolę, jaką Ratajski odegrał w historii Polski i Poznania. W 1990 roku pl. Młodej Gwardii w Poznaniu przemianowano na pl. Cyryla Ratajskiego, a w 2002 roku na pl. Andersa odsłonięto pomnik prezydenta autorstwa Jana Kucza i tablicę pamiątkową na budynku Izby Skarbowej na placu jego imienia.

In the years following World War II, Cyryl Ratajski slipped into obscurity. For the communist authorities who came to power in Poland, a figure from the pre-war establishment who had held senior national and municipal posts in the Second Polish Republic was far too awkward a legacy to celebrate. In 1962, Ratajski's family quietly exhumed his remains and brought them back to Poznań, where he was re-interred in the Cemetery of Prominent Wielkopolska Residents on Wzgórze Św. Wojciecha. It was not

until the political changes of the 1990s that the climate became more favourable for reassessing and honouring the significant role Ratajski had played in the history of both Poland and Poznań. In 1990, pl. Młodej Gwardii in Poznań was renamed pl. Cyryla Ratajskiego. In 2002, a monument to the former mayor, sculpted by Jan Kucz, was unveiled on pl. Andersa. That same year, a commemorative plaque was placed on the building of the Treasury Chamber overlooking the square bearing his name.